

وزارت کار و امور اجتماعی
معاونت سرمایه انسانی و توسعه اشتغال
مرکز آمار و اطلاعات بازار کار

مروری بر تحولات جمعیتی و شاخصهای بازار کار جوانان

فروردین ۱۳۸۹

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	تعاریف و مفاهیم
۷	خلاصه اطلاعات
۹	آمارهای جمعیتی
۳۱	شاخصهای عمده نیروی کار
۴۲	آمارهای بین المللی
۴۶	منابع

یکی از مهمترین مشکلات جوانان اشتغال و کاریابی است. در حقیقت در صورتی که مشکل اشتغال جوانان حل گردد، مشکل عمده جوانان مرتفع خواهد شد، چرا که حل مشکل بیکاری خود به حل مشکلاتی مانند هزینه ازدواج، خرید خانه، پرداخت قسط وام و ... کمک می نماید.

ایران به عنوان کشوری در حال توسعه که در سال های اخیر تحولات جمعیتی چشمگیری را تجربه کرده است، از نظر ساختار جمعیتی دارای ساختار سنی جوانی می باشد. بنابراین بی شک یکی از سرمایه های مهم برای نیل به توسعه پایدار و بالندگی فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی، نیروی جوان و فعال کشور است و این در حالیست که ایران نه تنها از هجوم امواج اقتصادی و فرهنگی حاصل از معضل بیکاری مستثنی نیست، بلکه به دلیل ترکیب جمعیت در معرض آسیب های شدیدتری نیز قرار دارد.

با توجه به اینکه اشتغال اصلی ترین بحث اقتصادی-اجتماعی کشور در دهه اخیر می باشد، این امر در حوزه جوانان به علت اینکه جوانان قسمت اعظمی از جمعیت کشور را تشکیل می دهند به صورت جدی تر مطرح می شود.

بیکاری بیشتر تداعی کننده جوانانی است که جوای کار می باشند، این موضوع به عنوان یک مساله دشوار اقتصادی در شرایطی مطرح می شود که تعداد زیادی از افراد واقع در سن کار نتوانند برای مدت معین شغلی بدست آورند. با توجه به اینکه جوانان به عنوان نیروی سازنده جامعه شناخته می شوند، لذا یافتن ریشه این معضل و حل آن از ملزومات شمرده می شود.

بیکاری و علی الخصوص بیکاری جوانان تبعات و پیامد های بسیاری برای اقتصاد کشور دارد. علاوه بر آن بیکاری جوانان بدون درآمد که توانایی اداره زندگی خود را ندارند و به همین دلیل مدت زمان بیشتری را به والدین خود وابسته می شوند، فشاری را بر خانواده وارد می کند که این فشار برای بسیاری از خانواده ها، مانعی برای خروج از فقر محسوب می شود. این موضوع باعث طرد اجتماعی جوانان از سوی خانواده و در دراز مدت زمینه ساز بسیاری از انحرافات اجتماعی می شود.

امیدواریم با توجه به نقش برجسته آمار و اطلاعات در تنظیم بازار کار، این مجموعه که با هدف ارائه تصویری روشن و شفاف از وضعیت جوانان ۲۴-۱۵ ساله و همچنین ۲۹-۱۵ ساله به تفکیک جنسیت، سواد، تحصیل، دوره و مدرک تحصیلی، فعالیت اقتصادی و ... تدوین شده است، مورد استفاده ذینفعان و علی الخصوص برنامه ریزان کشور در حوزه جوانان قرار گیرد.

لازم است از تلاش و همت همکارانم خانمها سوسن حسنوند و مهسا حاجیان در تهیه و تنظیم این گزارش و نظارت آقای رامین بهزاد مدیر پژوهش و طرحهای آماری این مرکز قدردانی نمایم.

خواهشمند است نظرات اصلاحی و تکمیلی را به آدرس amarkar@irimlsa.ir ارائه نمایید.

رضا شریعت

رییس مرکز آمار و اطلاعات بازار کار

تعاریف و مفاهیم:

سن

سن، عبارت از فاصله زمانی بین تاریخ تولد فرد تا تاریخ پرسش است، که برحسب سال‌های کامل سپری شده اندازه‌گیری می‌شود.

باسواد

کسانی که می‌توانند به زبان فارسی یا هر زبان دیگری متن ساده‌ای را بخوانند و بنویسند، خواه مدرک رسمی داشته یا نداشته باشند، باسواد تلقی می‌شوند.

بی‌سواد

کسانی که نمی‌توانند بخوانند و بنویسند و کسانی که فقط می‌توانند بخوانند، بی‌سواد تلقی می‌شوند.

در حال تحصیل

در حال تحصیل، به فردی گفته می‌شود که طبق برنامه‌های رسمی آموزشی کشور به تحصیل اشتغال دارد.

کار

آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی (فکری و یا بدنی) که به منظور کسب درآمد (نقدی و یا غیرنقدی) صورت پذیرد و هدف آن تولید کالا یا ارائه خدمت باشد، کار محسوب می‌شود.

جمعیت فعال اقتصادی

تمام افراد ۱۰ ساله و بیش‌تر (حداقل سن تعیین شده)، که در هفته تقویمی قبل از هفته آمارگیری (هفته مرجع) طبق تعریف کار، در تولید کالا و خدمات مشارکت داشته (شاغل) و یا از قابلیت مشارکت برخوردار بوده‌اند (بیکار)، جمعیت فعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

جمعیت غیرفعال اقتصادی

تمام افراد ۱۰ ساله و بیش‌تر که در طول هفته مرجع طبق تعریف، در هیچ یک از دو گروه شاغلان و بیکاران قرار نمی‌گیرند، جمعیت غیرفعال اقتصادی محسوب می‌شوند.

شاغل

تمام افراد ۱۰ ساله و بیش‌تر که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به‌طور موقت کار را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. شاغلان به‌طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق‌بگیران و خوداشتغالان می‌شوند. ترک موقت کار در هفته مرجع با داشتن پیوند رسمی شغلی، برای مزد و حقوق‌بگیران و تداوم کسب و کار برای خوداشتغالان، به‌عنوان اشتغال محسوب می‌شود. افراد زیر نیز به‌لحاظ اهمیتی که در فعالیت اقتصادی کشور دارند، شاغل محسوب می‌شوند:

- افرادی هستند که بدون دریافت مزد برای یکی از اعضای خانوار خود که با وی نسبت خویشاوندی دارند کار می‌کنند (کارکنان فامیلی بدون مزد).
- کارآموزانی که در دوره کارآموزی فعالیتی در ارتباط با فعالیت مؤسسه محل کارآموزی انجام می‌دهند.

یعنی مستقیماً در تولید کالا یا خدمات سهیم هستند و فعالیت آن‌ها "کار" محسوب می‌شود.

- محصولاتی که در هفته مرجع مطابق تعریف، کار کرده‌اند.
- تمام افرادی که در نیروهای مسلح به صورت کادر دائم یا موقت خدمت می‌کنند (نیروهای مسلح پرسنل کادر و سربازان، درجه‌داران، افسران و وظیفه نیروهای نظامی و انتظامی).

فعالیت اصلی محل کار

منظور از فعالیت اصلی محل کار، فعالیت کارگاهی است که فرد شاغل در طول هفته مرجع در آن کار می‌کرده است. این فعالیت برحسب نوع کالای تولید شده یا خدمت عرضه شده توسط کارگاهی که فرد در آن کار می‌کند، مشخص می‌شود. فعالیت اصلی محل کار افراد شاغل بر اساس طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (ISIC, REV ۱۹۹۰)^(۱) طبقه‌بندی شده و نتایج آن بر اساس تقسیم‌بندی زیر در سه بخش کشاورزی، صنعت و خدمات ارائه شده است:

کشاورزی شامل: زراعت، باغداری، دامپروری، شکار، جنگلداری و ماهیگیری.

صنعت شامل: استخراج معدن، صنعت، ساختمان، تأمین آب و برق و گاز.

خدمات شامل: عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه موتوری، موتور سیکلت و کالاهای شخصی و خانگی، هتل و رستوران، حمل و نقل، انبارداری، ارتباطات، واسطه‌گری‌های مالی، مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کسب و کار، آموزش، بهداشت و مددکاری اجتماعی، سازمان‌ها و هیئت‌های برون‌مرزی، دفاتر و ادارات مرکزی، خانوارهای معمولی دارای مستخدم، اداره امور عمومی، دفاع و تأمین اجتماعی.

وضع شغلی

وضع شغلی شاغلان بر اساس آخرین طبقه‌بندی بین‌المللی وضعیت اشتغال (ICSE-۱۹۹۳)^(۲) و با توجه به شرایط کشور طبقه‌بندی شده است.

اشتغال ناقص

افراد دارای اشتغال ناقص شامل تمام شاغلانی است که در هفته مرجع، حاضر در سر کار یا غایب موقت از محل کار بوده، به دلایل اقتصادی نظیر رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت کار بیشتر، قرار داشتن در فصل غیرکاری و... کمتر از ۴۴ ساعت کار کرده، خواهان و آماده برای انجام کار اضافی در هفته مرجع بوده‌اند.

بیکار

بیکار به تمام افراد ۱۰ ساله و بیش‌تر اطلاق می‌شود که:

- (۱) در هفته مرجع فاقد کار باشند (دارای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی نباشند).
  - (۲) در هفته مرجع و یا هفته بعد از آن آماده برای کار باشند (برای اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی آماده باشند).
  - (۳) در هفته مرجع و سه هفته قبل از آن جویای کار باشند (اقدامات مشخصی را به‌منظور جستجوی اشتغال مزدبگیری یا خوداشتغالی به عمل آورده باشند).
- افرادی که به‌دلیل آغاز به کار در آینده یا انتظار بازگشت به شغل قبلی جویای کار نبوده، ولی فاقد کار و آماده برای کار بوده‌اند نیز بیکار محسوب می‌شوند.

۱. International Standard Industrial Classification of all Economic Activities, Third Revision ۱۹۹۰. (ISIC, Rev ۳-۱۹۹۰)

۲. International Classification of Status in Employment, ۱۹۹۳. (ICSE-۹۳)

شاخصها

نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت)

عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله و بیش تر) به جمعیت در سن کار، ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله و بیش تر)، ضرب در ۱۰۰.

جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله یا بیش تر)

نرخ مشارکت اقتصادی = _____ × ۱۰۰

جمعیت ۱۰ ساله و بیش تر (یا ۱۵ ساله یا بیش تر)

نرخ مشارکت اقتصادی ویژه سنی (نرخ فعالیت ویژه سنی)

عبارت است از نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) در یک گروه سنی معین به جمعیت همان گروه سنی، ضرب در ۱۰۰.

جمعیت فعال در گروه سنی معین

نرخ مشارکت اقتصادی = _____ × ۱۰۰

جمعیت همان گروه سنی

نسبت اشتغال

عبارت است از نسبت جمعیت شاغل ۱۵ ساله و بیش تر (یا ۱۰ ساله و بیش تر) به کل جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر (یا ۱۰ ساله و بیش تر)، ضرب در ۱۰۰.

جمعیت شاغل ۱۵ ساله و بیش تر (یا ۱۰ ساله و بیش تر)

نسبت اشتغال = _____ × ۱۰۰

جمعیت ۱۵ ساله و بیش تر (یا ۱۰ ساله و بیش تر)

نرخ بیکاری

عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، ضرب در ۱۰۰.

جمعیت بیکار

نرخ بیکاری = _____ × ۱۰۰

جمعیت فعال

نرخ بیکاری ویژه سنی

عبارت است از نسبت جمعیت بیکار در یک گروه سنی معین به جمعیت فعال (شاغل و بیکار) همان گروه سنی ، ضرب در ۱۰۰ .

$$\text{نرخ بیکاری ویژه سنی} = \frac{\text{جمعیت بیکار در گروه سنی معین}}{\text{جمعیت فعال همان گروه سنی}} \times 100$$

نرخ بیکاری جمعیت ۱۵-۲۴ ساله

عبارت است از نسبت جمعیت بیکار ۱۵-۲۴ ساله به جمعیت فعال ۱۵-۲۴ ساله ضرب در ۱۰۰ .

$$\text{نرخ بیکاری جمعیت ۱۵-۲۴ ساله} = \frac{\text{جمعیت بیکار ۱۵-۲۴ ساله}}{\text{جمعیت فعال ۱۵-۲۴ ساله}} \times 100$$

سهم اشتغال ناقص

عبارت است از نسبت جمعیت دارای اشتغال ناقص به جمعیت شاغل ، ضرب در ۱۰۰ .

$$\text{سهم اشتغال ناقص} = \frac{\text{جمعیت دارای اشتغال ناقص}}{\text{جمعیت شاغل}} \times 100$$

سهم شاغلان

عبارت است از نسبت جمعیت شاغل با ویژگی مورد نظر به کل جمعیت شاغل، ضرب در ۱۰۰ .

$$\text{سهم شاغلان} = \frac{\text{جمعیت شاغل با ویژگی مورد نظر}}{\text{جمعیت شاغل}} \times 100$$

بر اساس نتایج طرح آمارگیری نیروی کار طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ :

- جمعیت کشور در تمامی گروههای سنی ۴,۶ درصد افزایش یافته است.
- جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر ۹,۲ درصد افزایش داشته است.
- تعداد جوانان ۱۵-۲۴ ساله در کل کشور ۱,۲ درصد کاهش یافته است.
- تعداد جوانان ۱۵-۲۹ ساله در کل کشور ۲,۹ درصد افزایش داشته است.
- تعداد جوانان غیر ایرانی ۱۵-۲۴ ساله ۶,۲ درصد افزایش داشته است.
- جمعیت جوانان مهاجر ۱۵-۲۴ ساله بر حسب محل اقامت قبلی ۶,۹ درصد افزایش یافته است.
- نسبت جوانان ۱۵-۲۴ ساله باسواد به کل جوانان ۰,۴ درصد افزایش داشته است.
- نسبت جوانان ۱۵-۲۹ ساله باسواد به کل جوانان ۰,۷ درصد افزایش داشته است.
- جوانان ۱۵-۲۴ ساله و ۱۵-۲۹ ساله با مدرک تحصیلی دیپلم و پیش دانشگاهی بیشترین درصد را به خود اختصاص داده اند.
- تعداد جوانان بیکار و شاغل ۱۵-۲۴ ساله در کل کشور به ترتیب به میزان ۱۸,۶ درصد و ۱۷,۲ درصد کاهش یافته است.
- تعداد جوانان بیکار و شاغل ۱۵-۲۹ ساله در کل کشور به ترتیب به میزان ۹,۳ درصد و ۷,۹ درصد کاهش یافته است.
- تعداد شاغلین جوان ۱۵-۲۴ ساله و ۱۵-۲۹ ساله دارای اشتغال ناقص، به ترتیب به میزان ۹,۳ درصد و ۳,۷ درصد کاهش پیدا کرده است.
- سهم جوانان ۱۵-۲۴ ساله و ۱۵-۲۹ ساله از کل جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر به ترتیب به میزان ۳,۳ درصد و ۲,۶ درصد کاهش یافته است.
- نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله در سال ۱۳۸۷ در کل کشور نسبت به نرخ بیکاری کل ۲,۲ برابر شده است.
- نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله در سال ۱۳۸۷ در کل کشور نسبت به نرخ بیکاری کل تقریباً ۲ برابر شده است.
- نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۴ ساله و ۱۵-۲۹ ساله در کل کشور به ترتیب به میزان ۵,۸ درصد و ۴,۵ درصد کاهش یافته است.

- همواره طی سالهای مذکور استان آذربایجان شرقی کمترین نرخ بیکاری و استان کهگیلویه و بویر احمد بیشترین نرخ بیکاری را در بین جوانان به خود اختصاص داده است.
- تعداد شاغلان ۱۵-۲۴ ساله در بخش کشاورزی، صنعت و خدمات به ترتیب به میزان ۳۱,۶ درصد، ۱۰,۴ درصد و ۱۳,۹ درصد کاهش یافته است.
- تعداد شاغلان ۱۵-۲۹ ساله در بخش کشاورزی، صنعت و خدمات به ترتیب به میزان ۲۷,۸ درصد، ۲,۰ درصد و ۲,۱ درصد کاهش یافته است.
- جمعیت جوانان شاغل ۱۵-۲۴ ساله و ۱۵-۲۹ ساله در گروه قانون گذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران کمترین و گروه صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوطه بیشترین درصد را به خود اختصاص داده اند.

بر اساس گزارش روند اشتغال جهانی جوانان^۱:

- جمعیت فعال جوان در سال ۲۰۰۷ نسبت به سال ۱۹۹۷، ۴,۴ درصد افزایش یافته است.
- سهم نیروی کار جوان از کل جمعیت جوانان (نرخ مشارکت اقتصادی) در سال ۲۰۰۷ نسبت به سال ۱۹۹۷ به میزان ۴,۷ درصد کاهش یافته است.
- در سال ۲۰۰۷، نرخ بیکاری جوانان ۱۱,۹ درصد بوده است که این میزان سه برابر نرخ بیکاری بزرگسالان (۴,۲ درصد) می باشد.
- تعداد جوانان بیکار در فاصله سالهای ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۷ حدود ۱۳,۶ درصد افزایش یافته است.
- نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله در سال ۲۰۰۷ در منطقه آسیای شرقی دارای کمترین مقدار و در شمال آفریقا و منطقه خاورمیانه بیشترین مقدار بوده است.
- در سال ۲۰۰۷ در منطقه خاورمیانه بیشترین نرخ بیکاری جوانان مربوط به کشورهای مصر (۲۴,۸ درصد) و ایران (۲۲,۳ درصد) و کمترین نرخ بیکاری جوانان مربوط به کشور قطر (۱,۵ درصد) و قبرس (۴,۱ درصد) بوده است.

آمارهای جمعیتی

بر اساس نتایج طرح آمارگیری نیروی کار، جمعیت کشور در تمامی گروه های سنی در سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۴ از ۶۸۱۱۹۰۵۹ نفر به ۷۱۲۴۸۷۰۴ نفر (۴,۶ درصد) افزایش یافته است. در بین مردان و زنان نیز ۴,۶ درصد افزایش وجود داشته است. همچنین در مناطق شهری نیز افزایش ۸,۱ درصدی و در نقاط روستایی کاهش ۲,۸ درصدی وجود داشته است.

۱- جمعیت کل به تفکیک جنس در کل کشور و نقاط شهری و روستایی

سال	سن	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۶۸۱۱۹۰۵۹	۴۶۲۴۲۴۸۷	۲۱۸۷۶۵۷۲
	مرد	۳۴۴۳۴۳۶۲	۲۳۴۶۸۴۵۰	۱۰۹۶۵۹۱۲
	زن	۳۳۶۸۴۶۹۷	۲۲۷۷۴۰۳۷	۱۰۹۱۰۶۵۹
۱۳۸۵	مرد و زن	۶۹۱۵۷۶۶۳	۴۷۳۸۲۰۹۴	۲۱۷۷۵۵۶۹
	مرد	۳۴۹۷۷۵۶۷	۲۴۰۵۲۸۹۰	۱۰۹۲۴۶۷۷
	زن	۳۴۱۸۰۰۹۶	۲۳۳۲۹۲۰۳	۱۰۸۵۰۸۹۲
۱۳۸۶	مرد و زن	۷۰۲۰۲۴۱۷	۴۸۶۷۰۰۶۴	۲۱۵۳۲۳۵۲
	مرد	۳۵۴۹۹۰۶۰	۲۴۷۰۳۲۷۵	۱۰۷۹۵۷۸۵
	زن	۳۴۷۰۳۳۵۶	۲۳۹۶۶۷۸۹	۱۰۷۳۶۵۶۶
۱۳۸۷	مرد و زن	۷۱۲۴۸۷۰۴	۴۹۹۹۵۱۲۶	۲۱۲۵۳۵۷۷
	مرد	۳۶۰۱۵۱۲۴	۲۵۳۷۰۱۴۶	۱۰۶۴۴۹۷۸
	زن	۳۵۲۳۳۵۷۹	۲۴۶۲۴۹۸۰	۱۰۶۰۸۵۹۹

جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ از ۴۹۵۲۷۳۴۰ نفر به ۵۴۰۹۰۸۸۴ نفر (۹,۲ درصد) افزایش یافته است. در بین مردان و زنان نیز بترتیب ۹,۳ و ۹,۱ درصد افزایش وجود داشته است. همچنین در مناطق شهری نیز افزایش ۱۲,۴ درصدی و در نقاط روستایی افزایش ۱,۹ درصدی وجود داشته است.

۲- جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر به تفکیک جنس در کل کشور و نقاط شهری و روستایی

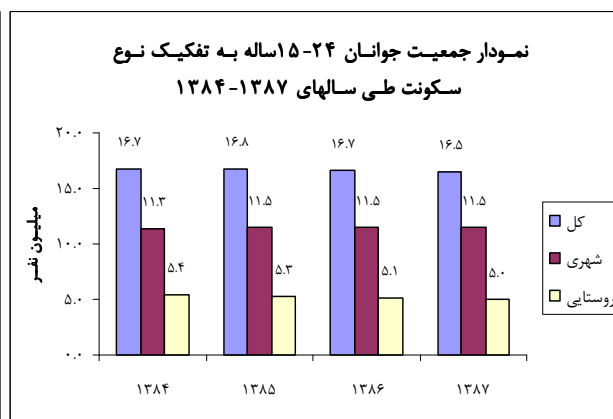
سال	سن	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۴۹۵۲۷۳۴۰	۳۴۳۷۰۵۳۶	۱۵۱۵۶۸۰۵
	مرد	۲۴۸۵۸۵۱۷	۱۷۳۵۷۲۸۲	۷۵۰۱۲۳۷
	زن	۲۴۶۶۸۸۲۴	۱۷۰۱۳۲۵۶	۷۶۵۵۵۶۹
۱۳۸۵	مرد و زن	۵۱۲۲۹۷۳۶	۳۵۷۷۴۸۷۳	۱۵۴۵۴۸۶۴
	مرد	۲۵۷۳۶۹۱۴	۱۸۰۶۵۱۲	۷۶۷۱۶۰۳
	زن	۲۵۴۹۲۸۲۳	۱۷۷۰۹۵۶۱	۷۷۸۳۲۶۳
۱۳۸۶	مرد و زن	۵۲۶۸۱۴۶۰	۳۷۲۲۷۰۶۷	۱۵۴۵۴۳۹۳
	مرد	۲۶۷۴۰۱۱۵	۱۸۸۰۶۷۳۹	۷۶۶۳۳۷۷
	زن	۲۶۲۱۱۳۴۵	۱۸۴۲۰۳۲۹	۷۷۹۱۰۱۶
۱۳۸۷	مرد و زن	۵۴۰۹۰۸۸۴	۳۸۶۴۵۸۲۷	۱۵۴۴۵۰۵۸
	مرد	۲۷۱۸۱۶۹۵	۱۹۵۲۵۷۷۰	۷۶۵۵۹۲۶
	زن	۲۶۹۰۹۱۸۹	۱۹۱۲۰۰۵۷	۷۷۸۹۱۳۴

با توجه به جدول شماره ۳ تعداد جوانان ۱۵-۲۴ ساله در کل کشور طی دوره ۱۳۸۷-۱۳۸۴ به میزان ۱۹۷۷۰۰ نفر (۱,۲ درصد) کاهش یافته است. این کاهش در مناطق روستایی قابل مشاهده می باشد. طی دوره مذکور تعداد جوانان در مناطق شهری ۲۱۹۴۱۴ نفر (۱,۹ درصد) افزایش و در مناطق روستایی ۴۱۷۱۱۴ نفر (۷,۷ درصد) کاهش یافته است. همچنین از جدول شماره ۳ که جمعیت جوانان را به تفکیک جنس نشان می دهد می توان نتیجه گرفت، جمعیت مردان جوان در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۵۶۶۰۹ نفر (۰,۷ درصد) افزایش و تعداد زنان جوان در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴، ۲۵۴۳۱۰ نفر (۳,۱ درصد) کاهش یافته است.

۳- جمعیت جوانان (۱۵-۲۴ ساله) به تفکیک جنس در کل کشور و نقاط شهری و روستایی

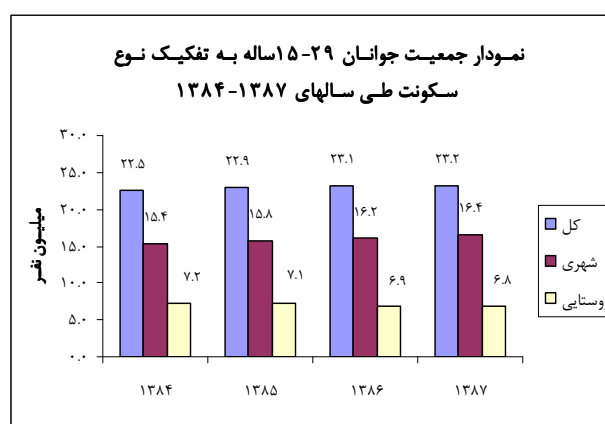
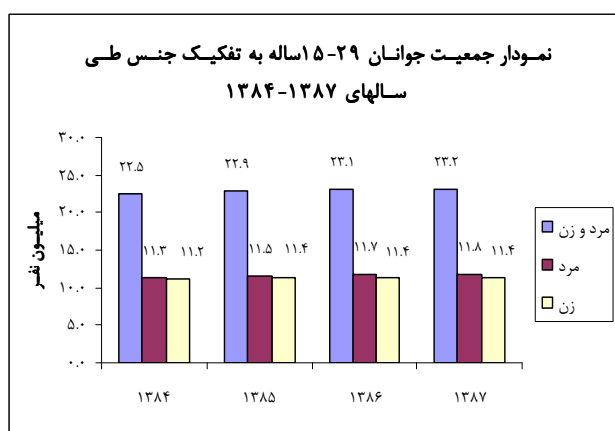
سال	سن	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۱۶۷۲۰۵۶۲	۱۱۳۲۷۶۷۹	۵۳۹۲۱۸۸۲
	مرد	۸۴۱۷۵۳۱	۵۷۲۹۷۰۷	۲۶۸۷۸۲۲
	زن	۸۳۰۳۰۳۱	۵۵۹۷۹۷۰	۲۷۰۵۰۵۹
۱۳۸۵	مرد و زن	۱۶۷۷۴۱۵۳	۱۱۴۷۳۱۱۴	۵۳۰۱۰۳۹
	مرد	۸۴۸۹۲۳۰	۵۸۱۶۲۹۴	۲۶۷۲۹۳۵
	زن	۸۲۸۴۹۲۳	۵۶۵۶۸۱۹	۲۶۲۱۱۰۲
۱۳۸۶	مرد و زن	۱۶۶۷۰۹۲۲	۱۱۵۴۳۷۱۷	۵۱۲۷۲۰۴
	مرد	۸۴۶۶۰۴۴	۵۸۷۱۵۱۱	۲۵۹۴۵۳۳
	زن	۸۲۰۴۸۷۷	۵۶۷۲۲۰۶	۲۵۳۲۶۶۹
۱۳۸۷	مرد و زن	۱۶۵۲۲۸۶۲	۱۱۵۴۷۰۹۳	۴۹۷۵۷۶۸
	مرد	۸۴۷۴۱۴۰	۵۹۲۹۱۳۱	۲۵۴۵۰۰۱
	زن	۸۰۴۸۷۲۱	۵۶۱۷۹۶۲	۲۴۳۰۷۵۹

همانطور که از جدول ۴ مشاهده می شود، تعداد جوانان ۱۵-۲۹ ساله در کل کشور طی دوره ۱۳۸۴-۱۳۸۷ به میزان ۶۵۲۶۶۰ نفر (۲,۹ درصد) افزایش یافته است. طی دوره مذکور تعداد جوانان در مناطق شهری ۱۰۷۸۸۹۴ نفر (۷,۰ درصد) افزایش و در مناطق روستایی ۴۲۶۱۷۴ نفر (۵,۹ درصد) کاهش یافته است. همچنین از جدول شماره ۴ که جمعیت جوانان را به تفکیک جنس نشان می دهد می توان نتیجه گرفت ، جمعیت مردان جوان ۱۵-۲۹ ساله در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۵۰۶۲۵۱ نفر (۴,۵ درصد) افزایش و تعداد زنان جوان در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ ، ۱۴۶۴۰۹ نفر (۱,۳ درصد) افزایش یافته است.

۴- جمعیت جوانان (۱۵-۲۹ ساله) به تفکیک جنس در کل کشور و نقاط شهری و روستایی

سال	سن	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۲۲۵۴۶۳۲۷	۱۵۳۶۶۱۴۳	۷۱۱۰۱۲۲
	مرد	۱۱۳۲۳۷۴۲	۷۷۵۹۷۳۹	۳۵۶۴۰۰۱
	زن	۱۱۲۲۲۵۸۴	۷۶۰۶۴۰۱	۳۶۱۶۱۸۰
۱۳۸۵	مرد و زن	۲۲۹۰۴۴۲۹	۱۵۷۵۴۵۳۸	۷۱۴۹۱۹۱
	مرد	۱۱۵۳۹۶۴۱	۷۹۵۱۶۴۰	۳۵۸۱۰۰۰
	زن	۱۱۳۶۴۷۸۷	۷۸۰۲۸۹۷	۳۵۶۱۸۸۱
۱۳۸۶	مرد و زن	۲۳۱۰۹۳۴۳	۱۶۱۶۸۱۴۰	۶۹۴۱۲۰۲
	مرد	۱۱۶۷۲۳۶۵	۸۱۸۷۷۳۰	۳۴۸۴۶۳۵
	زن	۱۱۴۳۶۹۷۷	۷۹۸۰۴۰۹	۳۴۵۶۵۶۵
۱۳۸۷	مرد و زن	۲۳۱۹۸۹۸۷	۱۶۴۴۵۰۳۷	۶۷۵۳۹۴۱
	مرد	۱۱۸۲۹۹۹۳	۸۴۲۰۱۲۷	۳۴۰۹۸۶۴
	زن	۱۱۳۶۸۹۹۳	۸۰۲۴۹۱۰	۳۳۴۴۰۸۲

جدول زیر که جمعیت جوانان ۱۵-۲۴ ساله را بر حسب تابعیت نشان می دهد حاکی از این واقعیت است که تعداد جوانان غیر ایرانی طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ افزایشی بالغ بر ۱۳۹۲۷ نفر (۶,۲ درصد) داشته است. در سال ۱۳۸۷ جوانان غیر ایرانی ۱,۴ درصد از کل جوانان را بخود اختصاص داده اند. ۱,۵ درصد از مردان جوان و ۱,۴ درصد از زنان جوان در سال مذکور غیر ایرانی بوده اند.

۵- جمعیت جوان ۱۵-۲۴ ساله بر حسب تابعیت به تفکیک جنس

غیر ایرانی			ایرانی	کل	جنس و سال	
سایر	افغانی	جمع			مرد و زن	سال
۱۳۰۱۲	۲۱۲۵۶۸	۲۲۵۵۸۰	۱۶۴۹۴۹۲۶	۱۶۷۲۰۵۶۲	مرد و زن	۱۳۸۴
۵۴۸۱	۱۰۵۶۱۶	۱۱۱۰۹۷	۸۳۰۶۴۰۵	۸۴۱۷۵۳۱	مرد	
۷۵۳۱	۱۰۶۹۵۱	۱۱۴۴۸۲	۸۱۸۸۵۲۱	۸۳۰۳۰۳۱	زن	
۱۳۶۲۹	۲۲۵۹۰۳	۲۳۹۵۳۲	۱۶۵۳۴۶۲۱	۱۶۷۷۴۱۵۴	مرد و زن	۱۳۸۵
۶۷۷۹	۱۲۲۴۴۴	۱۲۹۲۲۳	۸۳۶۰۰۰۷	۸۴۸۹۲۳۱	مرد	
۶۸۵۰	۱۰۳۴۵۹	۱۱۰۳۰۹	۸۱۷۴۶۱۳	۸۲۸۴۹۲۳	زن	
۱۶۶۵۱	۲۰۴۳۲۶	۲۲۰۹۷۷	۱۶۴۴۹۹۴۴	۱۶۶۷۰۹۲۲	مرد و زن	۱۳۸۶
۹۹۳۱	۱۱۰۸۱۹	۱۲۰۷۵۰	۸۳۴۵۲۹۳	۸۴۶۶۰۴۵	مرد	
۶۷۲۰	۹۳۵۰۶	۱۰۰۲۲۶	۸۱۰۴۶۵۱	۸۲۰۴۸۷۷	زن	
۸۱۷۳	۲۳۰۶۳۴	۲۳۹۵۰۷	۱۶۲۸۳۳۵۵	۱۶۵۲۲۸۶۲	مرد و زن	۱۳۸۷
۵۳۹۱	۱۱۹۷۳۵	۱۲۵۱۲۶	۸۳۴۹۰۱۴	۸۴۷۴۱۴۰	مرد	
۳۴۸۱	۱۱۰۸۹۹	۱۱۴۳۸۰	۷۹۳۴۳۴۰	۸۰۴۸۷۲۱	زن	

بر اساس نتایج مندرج در جدول ۶ جمعیت جوانان مهاجر ۲۴-۱۵ ساله بر حسب محل اقامت قبلی از ۲۳۸۷۵۸ نفر در سال ۱۳۸۴ به ۲۵۵۱۵۹ نفر در سال ۱۳۸۷ (۶,۹ درصد) افزایش یافته است. از جدول ۶ همچنین می توان نتیجه گرفت تعداد مردان جوان مهاجر طی دوره ۱۳۸۷-۱۳۸۴ به میزان ۴۴۸۶۳ نفر (۳۸ درصد) افزایش و تعداد زنان جوان مهاجر طی دوره مذکور به میزان ۲۸۴۶۳ نفر (۲۳,۶ درصد) کاهش یافته است. در سال ۱۳۸۷ نسبت جوانان مهاجر به کل جمعیت جوانان ۱,۵ درصد بوده است. ۱,۹ درصد از مردان جوان و ۱,۱ درصد از زنان جوان در سال مذکور مهاجرت داشته اند. در سال ۱۳۸۷ از بین ۲۵۵۱۵۹ نفری که مهاجرت کرده اند ۱۲۲۳۱۱ نفر (۴۷,۹ درصد) در داخل استان و ۱۳۰۸۳۸ نفر (۵۱,۳ درصد) به استان دیگر و ۲۰۰۸ نفر (۰,۸ درصد) به خارج از کشور مهاجرت کرده اند.

۶- جمعیت (حاضر و غایب) جوان ۲۴-۱۵ ساله بر حسب وضع مهاجرت و محل اقامت قبلی به تفکیک جنس

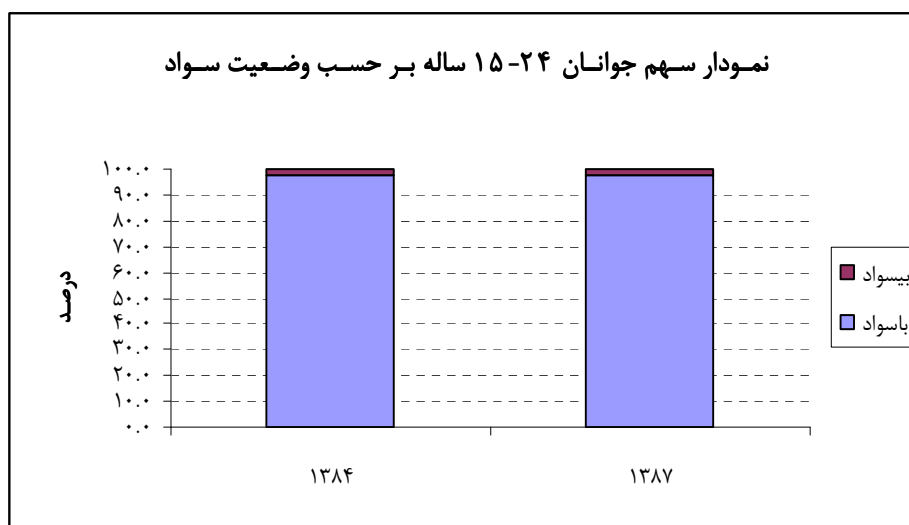
غیر مهاجر	مهاجر بر حسب محل اقامت قبلی					کل	جنس و سال		
	خارج از کشور	استان دیگر		همین استان					جمع
		آبادی	شهر	آبادی	شهر				
۱۶۴۶۸۰۵۹	۲۲۲۸	۱۳۹۰۸	۹۵۰۸۰	۳۳۷۵۳	۹۳۷۸۶	۲۳۸۷۵۸	مرد وزن	۱۳۸۴	
۸۲۹۰۲۱۷	۱۱۷۵	۵۶۶۴	۵۳۹۸۵	۱۲۱۴۶	۴۵۲۰۰	۱۱۸۱۷۲	مرد		
۸۱۷۷۱۴۱	۱۰۵۳	۸۲۴۴	۴۱۰۹۴	۲۱۶۰۶	۴۸۵۸۶	۱۲۰۵۸۶	زن		
۱۶۵۰۶۴۹۷	۵۴۳۲	۱۰۵۵۸	۱۱۳۶۹۸	۳۸۲۴۹	۹۰۲۳۹	۲۵۸۱۷۸	مرد وزن	۱۳۸۵	
۸۳۳۷۰۰۵	۴۰۰۷	۵۰۴۲	۷۱۲۹۷	۱۶۴۵۳	۴۸۴۰۴	۱۴۵۲۰۶	مرد		
۸۱۶۹۴۹۱	۱۴۲۴	۵۵۱۶	۴۲۴۰۰	۲۱۷۹۵	۴۱۸۳۴	۱۱۲۹۷۲	زن		
۱۶۴۰۷۳۱۵	۴۲۸۳	۵۶۸۳	۱۱۹۲۰۷	۳۰۸۸۲	۹۶۸۳۰	۲۵۶۸۸۷	مرد و زن	۱۳۸۶	
۸۳۰۹۰۴۱	۲۸۰۹	۲۲۸۳	۸۱۱۶۷	۱۱۱۰۸	۵۳۷۵۶	۱۵۱۱۲۶	مرد		
۸۰۹۸۲۷۴	۱۴۷۴	۳۳۹۹	۳۸۰۴۰	۱۹۷۷۳	۴۳۰۷۴	۱۰۵۷۶۱	زن		
۱۶۲۶۳۵۹۶	۲۰۰۸	۸۴۶۵	۱۲۲۳۷۳	۲۸۰۴۰	۹۴۲۷۱	۲۵۵۱۵۹	مرد و زن	۱۳۸۷	
۸۳۰۷۷۱۸	۱۳۸۹	۵۳۶۰	۸۷۲۸۵	۱۱۶۵۸	۵۷۳۴۱	۱۶۳۰۳۵	مرد		
۷۹۵۵۱۷۷	۶۱۹	۳۱۰۴	۳۵۰۱۷	۱۶۳۸۲	۳۶۹۳۰	۹۲۱۲۳	زن		

جدول زیر که جمعیت جوانان ۱۵-۲۴ ساله را بر حسب وضعیت سواد نشان می دهد، حاکی از این واقعیت است که نسبت جوانان باسواد به کل جوانان از ۹۷,۵ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۹۷,۹ درصد در سال ۱۳۸۷ افزایش پیدا کرده است. در سال ۱۳۸۷ نسبت مردان جوان باسواد به کل مردان ۱۵-۲۴ ساله ۹۸,۳ درصد و نسبت زنان جوان باسواد به کل زنان ۱۵-۲۴ ساله ۹۷,۵ درصد بوده است. همچنین نسبت جوانان بیسواد به کل جوانان از ۲,۵ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۲,۱ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش پیدا کرده است. در سال ۱۳۸۷ نسبت مردان جوان بیسواد به کل مردان ۱۵-۲۴ ساله ۱,۷ درصد و نسبت زنان جوان بیسواد به کل زنان ۱۵-۲۴ ساله ۲,۵ درصد بوده است.

۷- جمعیت جوان ۱۵-۲۴ ساله بر حسب وضع سواد و تحصیل به تفکیک جنس

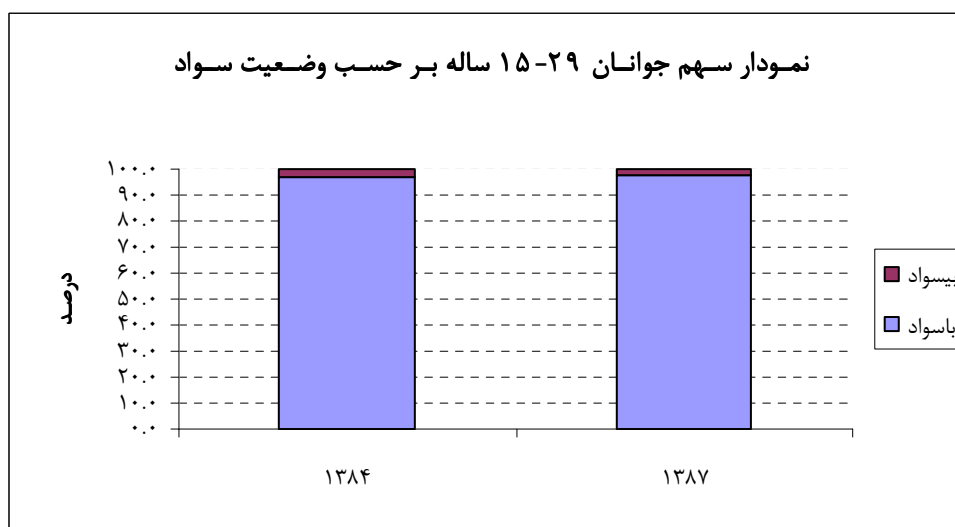
بی سواد	با سواد			جمع	جنس و سال	
	در حال حاضر تحصیل نمی کند	در حال حاضر تحصیل می کند	جمع			
۴۲۴۹۴۶	۹۵۹۵۰۷۷	۶۷۰۰۵۳۶	۱۶۲۹۵۶۱۴	۱۶۷۲۰۵۶۲	مرد و زن	۱۳۸۴
۱۵۸۱۲۰	۴۸۵۱۷۷۸	۳۴۰۷۶۳۱	۸۲۵۹۴۱۰	۸۴۱۷۵۳۱	مرد	
۲۶۶۸۲۶	۴۷۴۳۲۹۸	۳۲۹۲۹۰۵	۸۰۳۶۲۰۳	۸۳۰۳۰۳۱	زن	
۴۰۹۳۱۲	۹۴۵۲۴۵۶	۶۹۱۲۳۳۱	۱۶۳۶۴۸۴۱	۱۶۷۷۴۱۵۳	مرد و زن	۱۳۸۵
۱۶۲۹۱۱	۴۷۵۵۲۰۷	۳۵۷۱۰۵۹	۸۳۲۶۳۱۹	۸۴۸۹۲۳۰	مرد	
۲۴۶۴۰۰	۴۶۹۷۲۴۹	۳۳۴۱۲۷۱	۸۰۳۸۵۲۲	۸۲۸۴۹۲۳	زن	
۳۵۷۲۵۲	۹۱۱۲۵۲۹	۷۲۰۱۱۴۰	۱۶۳۱۳۶۶۹	۱۶۶۷۰۹۲۲	مرد و زن	۱۳۸۶
۱۴۹۶۵۷	۴۶۱۹۹۷۱	۳۶۹۶۴۱۴	۸۳۱۶۳۸۵	۸۴۶۶۰۴۴	مرد	
۲۰۷۵۹۳	۴۴۹۲۵۵۷	۳۵۰۴۷۲۶	۷۹۹۷۲۸۳	۸۲۰۴۸۷۷	زن	
۳۵۱۶۹۱	۸۶۸۵۱۰۸	۷۴۸۵۸۶۵	۱۶۱۷۱۱۶۲	۱۶۵۲۲۸۶۲	مرد و زن	۱۳۸۷
۱۴۷۷۴۵	۴۴۷۷۵۸۲	۳۸۴۸۸۰۹	۸۳۲۶۳۹۳	۸۴۷۴۱۴۰	مرد	
۲۰۳۹۵۲	۴۲۰۷۵۲۴	۳۶۳۷۰۵۴	۷۸۴۴۷۶۱	۸۰۴۸۱۷۳۱	زن	

جدول زیر که جمعیت جوانان ۱۵-۲۹ ساله را برحسب وضعیت سواد نشان می دهد، حاکی از این واقعیت است که نسبت جوانان باسواد به کل جوانان از ۹۶٫۸ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۹۷٫۵ درصد در سال ۱۳۸۷ افزایش پیدا کرده است. در سال ۱۳۸۷ نسبت مردان جوان باسواد به کل مردان ۱۵-۲۴ ساله ۹۸٫۱ درصد و نسبت زنان جوان باسواد به کل زنان ۱۵-۲۴ ساله ۹۶٫۸ درصد بوده است. همچنین نسبت جوانان بیسواد به کل جوانان از ۳٫۲ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۲٫۵ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش پیدا کرده است. در سال ۱۳۸۷ نسبت مردان جوان بیسواد به کل مردان ۱۵-۲۹ ساله ۱٫۹ درصد و نسبت زنان جوان بیسواد به کل زنان ۱۵-۲۹ ساله ۳٫۲ درصد بوده است.

۸- جمعیت جوان ۱۵-۲۹ ساله بر حسب وضع سواد و تحصیل به تفکیک جنس

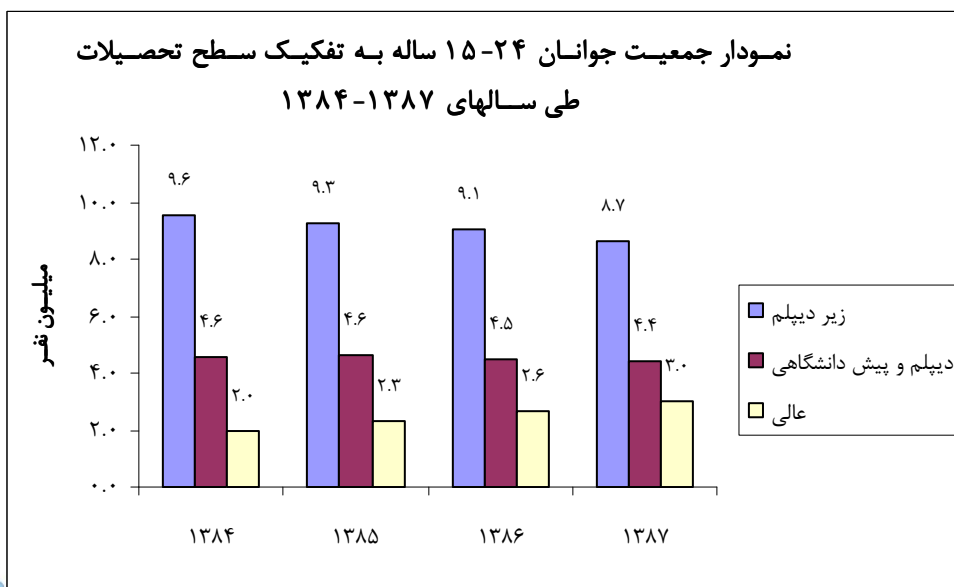
بی سواد	با سواد			جمع	جنس و سال	
	در حال حاضر تحصیل نمی کند	در حال حاضر تحصیل می کند	جمع			
۷۱۱۲۱۶	۱۴۸۶۱۳۸۱	۶۹۷۳۷۲۵	۲۱۸۳۵۱۰۸	۲۲۵۴۶۳۲۷	مرد و زن	۱۳۸۴
۲۴۴۸۹۷	۷۵۳۳۵۷۷	۳۵۴۵۲۶۶	۱۱۰۷۸۸۴۴	۱۱۳۲۳۷۴۲	مرد	
۴۶۶۳۱۹	۷۳۲۷۸۰۲	۳۴۲۸۴۵۹	۱۰۷۵۶۲۶۲	۱۱۲۲۲۵۸۴	زن	
۶۹۰۹۷۲	۱۴۹۷۸۹۶۹	۷۲۳۴۴۳۳	۲۲۲۱۳۴۵۷	۲۲۹۰۴۴۲۹	مرد و زن	۱۳۸۵
۲۵۰۷۹۸	۷۵۵۵۴۲۴	۳۷۳۳۳۶۵	۱۱۲۸۸۸۴۳	۱۱۵۳۹۶۴۱	مرد	
۴۴۰۱۷۲	۷۴۲۳۵۴۵	۳۵۰۱۰۶۶	۱۰۹۲۴۶۱۴	۱۱۳۶۴۷۸۷	زن	
۶۰۷۳۱۹	۱۴۸۹۶۱۴۱	۷۶۰۵۸۸۱	۲۲۵۰۲۰۲۳	۲۳۱۰۹۳۴۳	مرد و زن	۱۳۸۶
۲۲۷۵۳۳	۷۵۴۴۳۳۶	۳۹۰۰۴۹۴	۱۱۴۴۴۸۳۰	۱۱۶۷۲۳۶۵	مرد	
۳۷۹۷۱۴	۷۳۵۱۸۰۴	۳۷۰۵۳۸۷	۱۱۰۵۷۱۹۱	۱۱۴۳۶۹۷۷	زن	
۵۱۹۵۲۴	۱۴۵۹۸۲۴۲	۸۰۱۱۰۲۸	۲۲۶۰۹۴۶۰	۲۳۱۹۸۹۸۷	مرد و زن	۱۳۸۷
۲۲۰۱۵۳	۷۴۹۳۴۸۴	۴۱۱۶۳۵۱	۱۱۶۰۹۸۳۷	۱۱۸۲۹۹۹۳	مرد	
۳۶۹۳۷۰	۷۱۰۴۷۵۵	۳۸۹۴۶۷۵	۱۰۹۹۹۶۲۱	۱۱۳۶۸۹۹۳	زن	

جداول ۹ و ۱۰ وضعیت جوانان ۱۵-۲۴ ساله و ۱۵-۲۹ ساله را بر حسب دوره یا مدرک تحصیلی به تفکیک جنسیت در سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۷ نشان می دهد. همانطور که ملاحظه می گردد در سالهای مذکور جوانان با مدرک دیپلم و پیش دانشگاهی بیشترین درصد را بخود اختصاص داده اند بطوریکه در سال ۱۳۸۷، ۲۷،۲ درصد از جوانان ۱۵-۲۴ ساله و ۲۷،۹ درصد از جوانان ۱۵-۲۹ ساله دارای مدرک تحصیلی دیپلم و پیش دانشگاهی بوده اند .

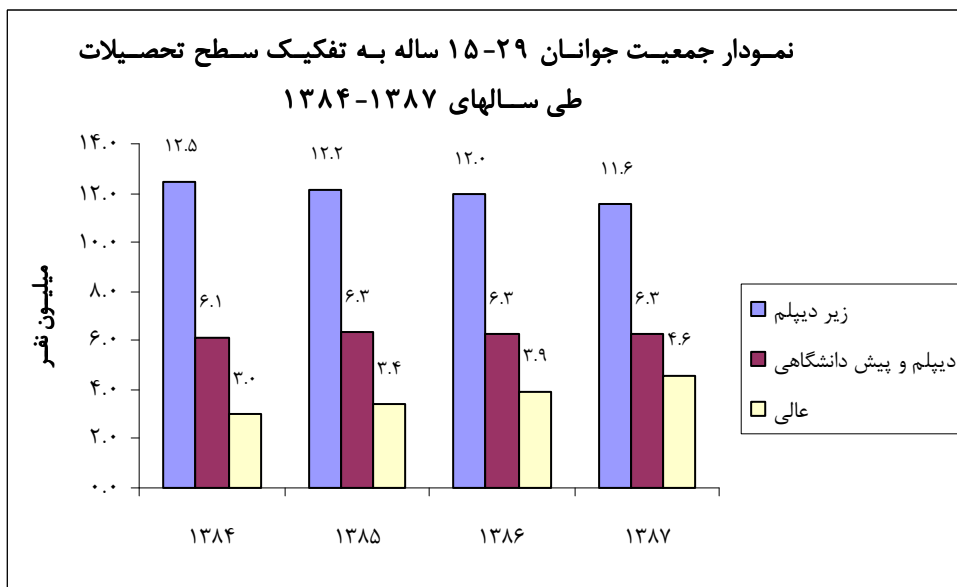
۹- جمعیت جوانان باسواد ۱۵-۲۴ ساله بر حسب دوره یا مدرک تحصیلی به تفکیک جنس

جنس و سال	کل	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	دیپلم و پیش دانشگاهی	عالی	حوزه های علمیه و علوم دینی	سواد آموزی	غیر رسمی
۱۳۸۴	مرد و زن	۱۶۲۹۵۶۱۴	۲۷۴۴۶۷۴	۳۳۴۶۹۴۰	۳۴۸۶۱۵۱	۴۵۶۷۱۸۷	۱۹۸۳۹۱۶	۱۱۹۸۰۷	۶۷۲۵
	مرد	۸۲۵۹۴۱۰	۱۳۶۲۸۳۴	۲۰۱۵۹۸۶	۱۸۵۴۶۹۳	۲۰۶۸۴۶۹	۹۱۴۵۸۸	۱۳۲۰۹	۳۴۸۴
	زن	۸۰۳۶۲۰۳	۱۳۸۱۸۳۹	۱۳۳۰۹۵۳	۱۶۳۱۴۵۷	۲۴۹۸۷۱۶	۱۰۶۹۳۲۷	۱۰۶۵۹۶	۳۲۴۰
۱۳۸۵	مرد و زن	۱۶۳۶۴۸۴۱	۲۶۴۸۵۹۰	۳۳۱۷۶۵۵	۳۲۹۳۷۵۴	۴۶۴۳۲۴۳	۲۳۱۰۶۸۱	۹۹۸۱۵	۶۲۴۹
	مرد	۸۳۲۶۳۱۹	۱۳۱۸۹۰۲	۲۰۱۷۷۸۱	۱۷۶۹۶۱۳	۲۱۰۴۵۲۱	۱۰۷۳۹۰۴	۱۰۷۲۹	۳۲۶۵
	زن	۸۰۳۸۵۲۲	۱۳۲۹۶۸۷	۱۲۹۹۸۷۲	۱۵۲۴۱۴۱	۲۵۳۸۷۲۱	۱۲۳۶۷۷۵	۸۹۰۸۵	۲۹۸۳
۱۳۸۶	مرد و زن	۱۶۳۱۳۶۶۹	۲۴۴۰۴۷۲	۳۲۸۸۲۱۸	۳۳۲۸۶۶۱	۴۴۶۷۵۴۸	۲۶۴۴۲۶۶	۹۷۳۷۰	۴۵۹۷
	مرد	۸۳۱۶۳۸۵	۱۲۲۱۹۶۴	۱۹۹۶۷۱۷	۱۸۱۳۰۳۹	۲۰۲۸۵۷۲	۱۲۲۰۲۷۱	۸۷۵۲	۲۰۴۷
	زن	۷۹۹۷۲۸۳	۱۲۱۸۵۰۸	۱۲۹۱۴۹۹	۱۵۱۵۶۲۲	۲۴۳۸۹۷۵	۱۴۲۳۹۹۵	۸۸۶۱۸	۲۵۵۰
۱۳۸۷	مرد و زن	۱۶۱۷۱۱۶۲	۲۲۴۱۴۶۲	۳۱۹۴۲۹۳	۳۲۲۰۰۹۹	۴۳۹۳۷۶۷	۳۰۳۵۵۹۷	-	۸۵۷۵۰
	مرد	۸۳۲۶۳۹۳	۱۱۴۹۹۷۱	۱۹۴۴۹۴۵	۱۷۵۵۲۳۵	۲۰۳۹۷۶۵	۱۴۲۱۷۶۱	-	۱۴۷۱۳
	زن	۷۸۴۴۷۶۸	۱۰۹۱۴۹۱	۱۲۴۹۳۴۸	۱۴۶۴۸۶۴	۲۳۵۴۰۰۰	۱۶۱۳۸۳۶	-	۷۱۰۳۶

۱۰- جمعیت جوانان با سواد ۱۵-۲۹ ساله بر حسب دوره یا مدرک تحصیلی به تفکیک جنس

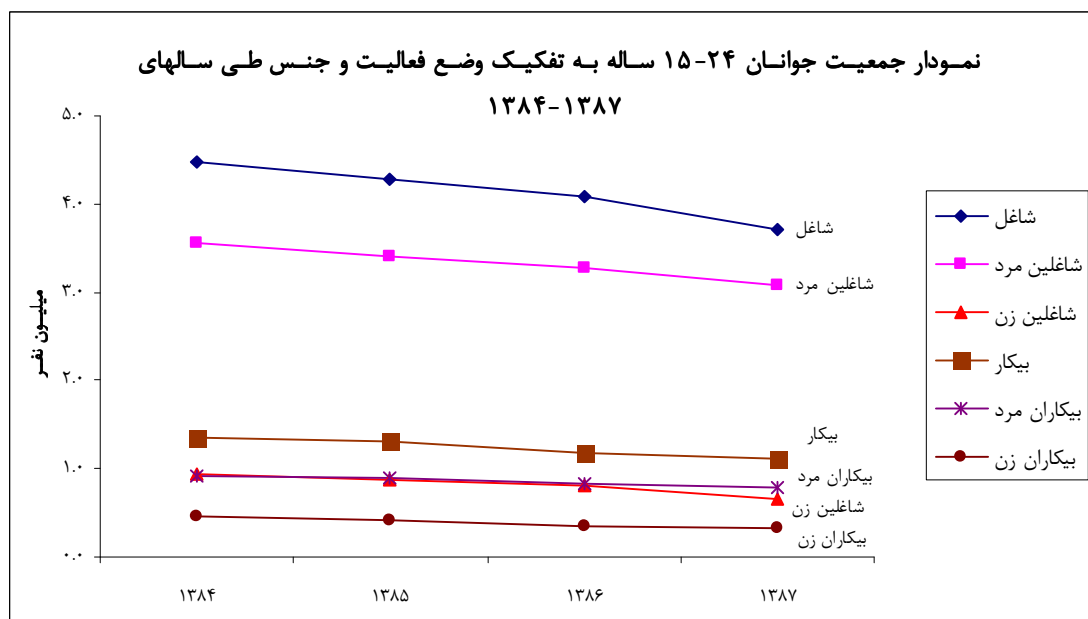
جنس و سال	کل	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	دیپلم و پیش دانشگاهی	عالی	حوزه های علمی و علو دینی	سواد آموزی	غیر رسمی
مرد	۱۱۰۷۸۸۴۴	۲۰۴۴۰۲۱	۲۷۷۷۸۲۲	۱۹۲۹۳۹۹	۲۸۴۴۲۹۱	۱۴۱۰۷۱۸	۳۵۸۶۱	۲۹۵۶۱	۵۷۴۶
زن	۱۰۷۵۶۲۶۲	۲۱۹۹۷۷۵	۱۸۳۸۸۵۸	۱۶۸۳۲۶۰	۳۲۲۲۵۰۹	۱۵۸۰۵۲۷	۱۸۷۵۰	۲۰۵۵۰۲	۵۳۷۱
مرد و زن	۲۲۲۱۳۴۵۷	۴۱۶۹۶۷۸	۴۶۸۴۶۱۵	۳۳۰۴۸۱۱	۶۳۴۰۵۸۸	۳۴۳۳۰۷۶	۶۱۵۱۳	۲۰۲۸۸۵	۱۳۳۰۰۱
مرد	۱۱۲۸۸۸۴۳	۲۰۳۶۸۰۹	۲۸۴۵۳۸۰	۱۷۷۲۸۰۸	۲۹۵۷۳۶۰	۱۶۰۶۴۵۰	۳۸۹۰۶	۲۳۲۲۸	۶۳۵۴
زن	۱۰۹۲۴۶۱۴	۲۱۳۲۸۶۸	۱۸۳۹۲۳۳	۱۵۳۲۰۰۳	۳۳۸۳۲۲۶	۱۸۲۶۶۲۴	۲۲۶۰۷	۱۷۹۶۵۵	۶۹۵۳
مرد و زن	۲۲۵۰۲۰۲۳	۳۹۱۰۸۱۴	۴۷۴۶۳۱۸	۳۳۴۴۳۴۲	۶۳۰۴۰۴۷	۳۹۳۴۲۳۷	۶۱۵۰۴	۱۹۰۱۳۹	۹۸۱۴
مرد	۱۱۴۴۴۸۳۰	۱۹۱۵۴۹۱	۲۸۶۷۵۵۸	۱۸۱۹۶۷۵	۲۹۵۱۷۲۸	۱۸۳۰۳۱۸	۳۶۲۴۱	۱۹۱۲۸	۴۴۵۹
زن	۱۱۰۵۷۱۹۱	۱۹۹۵۳۲۳	۱۸۷۸۷۵۷	۱۵۲۴۶۶۷	۳۳۵۲۳۱۷	۲۱۰۳۹۱۸	۲۵۲۶۲	۱۷۱۰۱۰	۵۴۲۵
مرد و زن	۲۲۶۰۹۴۶۰	۳۶۴۵۰۰۸	۴۶۶۳۸۷۱	۳۲۷۲۱۹۶	۶۳۰۳۸۹۰	۴۵۶۵۹۶۸	-	۱۵۸۳۳۰	-
مرد	۱۱۶۰۹۸۳۷	۱۸۲۷۵۴۹	۲۸۲۴۳۰۲	۱۷۸۲۱۰۵	۲۹۹۴۴۶۳	۲۱۵۷۴۵۷	-	۲۳۹۵۶	-
زن	۱۰۹۹۹۶۲۱	۱۸۱۷۴۵۹	۱۸۳۹۵۶۹	۱۴۹۰۰۹۱	۳۳۰۹۴۲۴	۲۴۰۸۵۱۱	-	۱۳۴۳۷۲	-

بر اساس نتایج مندرج در جدول ۱۱ تعداد جوانان بیکار ۲۴-۱۵ ساله در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۲۵۳۰۹۹ نفر (۱۸,۶ درصد) کاهش داشته است. تعداد جوانان شاغل نیز طی دوره مورد نظر ۷۶۹۹۱۴ نفر (۱۷,۲ درصد) کاهش داشته است. کاهش در جمعیت جوانان شاغل و بیکار برای زنان و مردان نیز قابل مشاهده می باشد و نشان دهنده کم شدن جمعیت فعال اقتصادی طی سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۴ می باشد. اما جمعیت غیر فعال در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۸۲۵۳۱۴ نفر (۷,۶ درصد) افزایش یافته است. این افزایش می تواند بدلیل گرایش جوانان برای ادامه تحصیل باشد.

۱۱- جمعیت جوانان ۲۴-۱۵ ساله به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی (کل کشور)

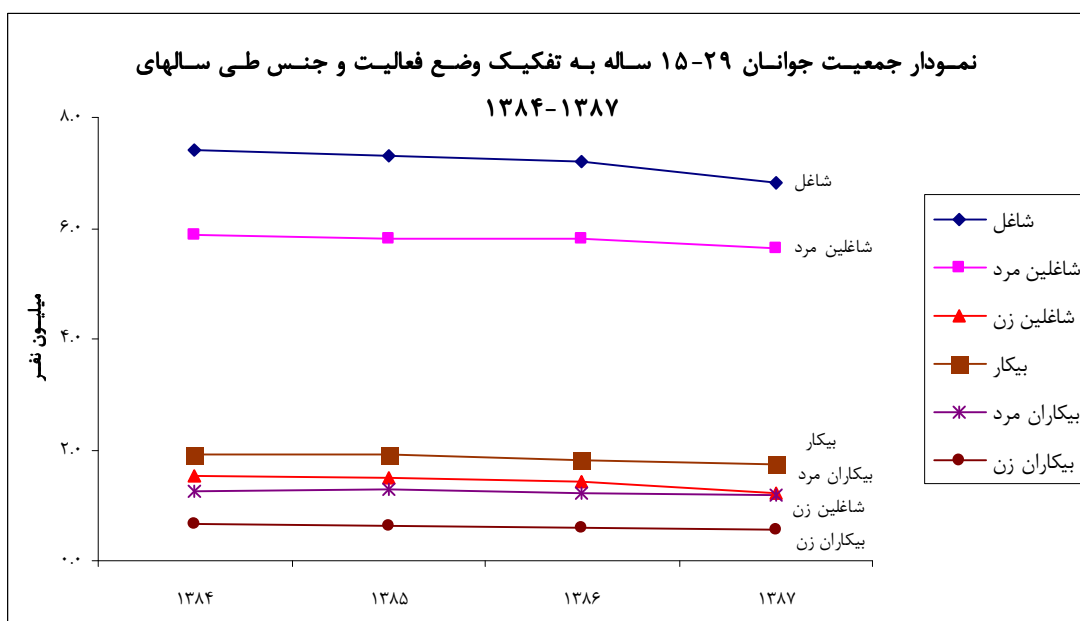
جمعیت غیر فعال اقتصادی	بیکار قبلا شاغل	بیکار قبلا شاغل	بیکار	شاغل	جمعیت فعال اقتصادی	جنس و سال	
						مرد و زن	سال
۱۰۸۷۱۸۸۳	۷۵۵۱۲۴	۶۰۸۰۹۸	۱۳۶۳۲۲۱	۴۴۸۵۴۵۶	۵۸۴۸۶۷۸	مرد و زن	۱۳۸۴
۳۹۵۶۳۵۵	۳۶۶۰۹۷	۵۴۵۴۰۴	۹۱۱۵۰۲	۳۵۴۹۶۷۲	۴۴۶۱۱۷۵	مرد	
۶۹۱۵۵۲۷	۳۸۹۰۲۶	۶۲۶۹۳	۴۵۱۷۱۹	۹۳۵۷۸۲	۱۳۸۷۵۰۳	زن	
۱۱۱۹۲۴۵۳	۶۷۸۹۷۸	۶۳۲۱۱۰	۱۳۱۱۰۸۹	۴۲۷۰۶۲	۵۵۸۱۷۰۱	مرد و زن	۱۳۸۵
۴۱۹۰۱۹۶	۳۳۵۰۲۰	۵۶۷۵۶۸	۹۰۲۵۸۸	۳۳۹۶۴۴۶	۴۲۹۹۰۳۵	مرد	
۷۰۰۲۲۵۷	۳۴۳۹۵۸	۶۴۵۴۲	۴۰۸۵۰۰	۸۷۴۱۶۵	۱۲۸۲۶۶۶	زن	
۱۱۴۰۷۲۷۵	۶۰۶۸۳۰	۵۶۷۲۸۷	۱۱۷۴۱۱۷	۴۰۸۹۵۳۰	۵۲۶۳۶۴۷	مرد و زن	۱۳۸۶
۴۳۶۶۲۶۲	۳۰۴۶۶۰	۵۱۷۶۶۷	۸۲۲۳۲۷	۳۲۷۷۴۵۵	۴۰۹۹۷۸۲	مرد	
۷۰۴۱۰۱۳	۳۰۲۱۶۹	۴۹۶۲۰	۳۵۱۷۸۹	۸۱۲۰۷۴	۱۱۶۳۸۴	زن	
۱۱۶۹۷۱۹۷	۶۲۶۹۱۷	۴۸۳۲۰۵	۱۱۱۰۱۲۲	۳۷۱۵۵۴۲	۴۸۲۵۶۶۵	مرد و زن	۱۳۸۷
۴۶۲۵۷۶۲	۳۳۲۸۵۱	۴۴۵۳۲۷	۷۷۸۱۷۸	۳۰۷۰۱۹۹	۳۸۴۸۳۷۸	مرد	
۷۰۷۱۴۳۵	۲۹۴۰۶۶	۳۷۸۱۷۷	۳۳۱۹۴۳	۶۴۵۳۴۲	۹۷۷۲۸۶	زن	

بر اساس نتایج مندرج در جدول ۱۲ تعداد جوانان بیکار ۲۹-۱۵ ساله در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۱۷۹۵۶۰ نفر (۹,۳ درصد) کاهش داشته است. تعداد جوانان شاغل نیز طی دوره مورد نظر ۵۸۵۱۷۰ نفر (۷,۹ درصد) کاهش داشته است. کاهش در جمعیت جوانان شاغل و بیکار برای زنان و مردان نیز قابل مشاهده می باشد و نشان دهنده کم شدن جمعیت فعال اقتصادی طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ می باشد. اما جمعیت غیر فعال در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۱۴۱۷۳۹۱ نفر (۱۰,۷ درصد) افزایش یافته است. این افزایش می تواند بدلیل گرایش جوانان برای ادامه تحصیل باشد.

۱۲- جمعیت جوانان ۲۹-۱۵ ساله به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی (کل کشور)

جمعیت غیر فعال اقتصادی	بیکار قبلا غیر شاغل	بیکار قبلا شاغل	بیکار	شاغل	جمعیت فعال اقتصادی	جنس و سال	
						مرد و زن	مرد
۱۳۲۱۲۱۷۸	۹۹۰۸۳۲	۹۳۶۰۶۴	۱۹۲۶۸۹۶	۷۴۰۷۲۵۰	۹۳۳۴۱۴۸	۱۳۸۴	
						مرد	
						زن	
۴۱۸۶۰۱۲	۴۴۳۲۷۸	۸۲۵۹۸۵	۱۲۶۹۲۶۵	۵۸۶۸۴۶۴	۷۱۳۷۷۲۹	۱۳۸۵	
						مرد	
						زن	
۹۰۲۶۱۶۵	۵۴۷۵۵۲	۱۱۰۰۷۷	۶۵۷۶۳۱	۱۵۳۸۷۸۶	۲۱۹۶۴۱۷	۱۳۸۶	
						مرد و زن	
						مرد	
۱۳۶۹۱۴۰۱	۹۱۵۲۳۶	۹۹۸۳۷۹	۱۹۱۳۶۱۷	۷۲۹۹۴۱۲	۹۲۱۳۰۲۹	۱۳۸۷	
						مرد	
						زن	
۴۴۴۵۲۰۲	۴۰۸۰۵۷	۸۸۰۹۲۲	۱۲۸۸۹۸۰	۵۸۰۵۴۵۸	۷۰۹۴۴۴۰	۱۳۸۴	
						مرد و زن	
						مرد	
۹۲۴۶۱۹۱	۵۰۷۱۷۸	۱۱۷۴۵۶	۶۲۴۶۳۵	۱۴۹۳۹۵۲	۲۱۱۸۵۸۹	۱۳۸۵	
						مرد و زن	
						مرد	
۱۴۰۹۳۰۴۲	۸۷۸۰۱۵	۹۲۵۹۶۶	۱۸۰۳۹۸۱	۷۲۱۲۳۱۹	۹۰۱۶۳۰۱	۱۳۸۶	
						مرد و زن	
						مرد	
۴۶۶۲۷۸۵	۳۸۶۶۴۳	۸۲۴۵۷۲	۱۲۱۱۲۱۵	۵۷۹۸۳۶۴	۷۰۰۹۵۷۹	۱۳۸۷	
						مرد و زن	
						مرد	
۹۴۳۰۲۵۷	۴۹۱۳۷۱	۱۰۱۳۹۴	۵۹۲۷۶۵	۱۴۱۳۹۵۳	۲۰۰۶۷۲۰	۱۳۸۴	
						مرد و زن	
						مرد	
۱۴۶۲۹۵۶۹	۹۳۹۱۲۴	۸۰۸۲۱۱	۱۷۴۷۳۳۶	۶۸۲۲۰۸۰	۸۵۶۹۴۱۷	۱۳۸۵	
						مرد و زن	
						مرد	
۵۰۲۲۰۳۴	۴۵۹۵۷۷	۷۲۷۴۵۵	۱۱۸۷۰۳۳	۵۶۲۰۹۲۴	۶۸۰۷۹۵۹	۱۳۸۶	
						مرد و زن	
						مرد	
۹۶۰۷۵۳۵	۴۷۹۵۴۷	۸۰۷۵۴	۵۶۰۳۰۱	۱۲۰۱۱۵۴	۱۷۶۱۴۵۷	۱۳۸۷	
						مرد و زن	
						مرد	

بر اساس نتایج مندرج در جدول ۱۳ در مناطق شهری تعداد جوانان بیکار در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۲۱۶۹۷۴ نفر (۲۰,۵ درصد) کاهش یافته است. تعداد جوانان شاغل نیز طی دوره مورد نظر ۳۱۴۴۰۰ نفر (۱۲,۴ درصد) کاهش یافته است. کاهش در جمعیت جوانان شاغل و بیکار برای زنان و مردان نیز قابل مشاهده می باشد و نشان دهنده کم شدن جمعیت فعال اقتصادی می باشد. جمعیت غیر فعال در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ (۷۵۰۷۸۹ نفر، ۹,۷ درصد) افزایش یافته است.

۱۳- جمعیت جوانان ۲۴-۱۵ ساله به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی (نقاط شهری)

جنس و سال	جمعیت فعال	شاغل	بیکار	بیکار قبلا شاغل	بیکار قبلا غیر	جمعیت غیر فعال
۱۳۸۴	مرد و زن	۳۵۹۳۹۶۷	۲۵۳۶۳۶۳	۱۰۵۷۶۰۴	۴۴۵۲۸۹	۷۷۳۳۷۱۱
	مرد	۲۸۱۱۸۳۷	۲۱۳۱۸۱۱	۶۸۰۰۲۵	۳۹۳۸۴۲	۲۹۱۷۸۷۰
	زن	۷۸۲۱۲۹	۴۰۴۵۵۱	۳۷۷۵۷۷	۵۱۴۴۶	۴۸۱۵۸۴۱
۱۳۸۵	مرد و زن	۳۴۸۰۹۷۶	۲۴۶۳۱۰۵	۱۰۱۷۸۷۰	۴۶۷۵۷۵	۷۹۹۲۱۳۸
	مرد	۲۷۳۸۳۸۹	۲۰۶۹۵۹۹	۶۶۸۷۸۹	۴۱۳۲۰۱	۳۰۷۷۹۰۴
	زن	۷۴۵۸۵	۳۹۳۵۰۴	۳۴۹۰۸۰	۵۴۳۷۴	۴۹۱۴۲۳۲
۱۳۸۶	مرد و زن	۳۳۰۴۴۰۲	۲۳۹۱۴۴۷	۹۱۲۹۵۴	۴۲۴۳۹۰	۸۲۳۹۳۱۶
	مرد	۲۶۳۸۳۶۷	۲۰۲۶۴۳۸	۶۱۱۹۲۹	۳۸۴۰۲۷	۳۲۳۳۱۴۴
	زن	۶۶۶۰۳۴	۳۶۵۰۰۹	۳۰۱۰۲۵	۴۰۳۶۲	۵۰۰۶۱۷۲
۱۳۸۷	مرد و زن	۳۰۶۲۵۹۳	۲۲۲۱۹۶۳	۸۴۰۶۳۰	۳۴۹۵۰۶	۱۴۱۴۵۰۰
	مرد	۲۴۸۳۵۴۱	۱۹۱۴۹۷۰	۵۶۸۵۷۱	۳۲۰۰۹۲	۲۴۴۵۵۹۰
	زن	۵۷۹۰۵۲	۳۰۶۹۹۲	۲۷۲۰۵۹	۲۹۴۱۳	۵۰۳۱۹۱۰

بر اساس نتایج مندرج در جدول ۱۴ در مناطق روستایی تعداد جوانان بیکار در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۳۶۱۲۶ نفر (۱۱,۸ درصد) کاهش یافته است. تعداد جوانان شاغل نیز طی دوره مورد نظر ۴۵۵۵۱۳ نفر (۲۳,۴ درصد) کاهش یافته است. کاهش در جمعیت جوانان شاغل و بیکار برای زنان و مردان نیز قابل مشاهده می باشد و نشان دهنده کم شدن جمعیت فعال اقتصادی می باشد. جمعیت غیر فعال در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ (۷۴۵۲۷ نفر، ۲,۴ درصد) افزایش یافته است.

۱۴- جمعیت جوانان ۲۴-۱۵ ساله به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی (نقاط روستایی)

جنس و سال	جمعیت فعال	شاغل	بیکار	بیکار قبلا شاغل	بیکار قبلا غیر	جمعیت غیر فعال
۱۳۸۴	مرد و زن	۲۲۵۴۷۱۱	۱۹۴۹۰۹۲	۳۰۵۶۱۷	۱۶۲۸۰۹	۳۱۳۸۱۷۰
	مرد	۱۶۴۹۳۳۷	۱۴۱۷۸۶۰	۲۳۱۴۷۵	۱۵۱۵۶۲	۱۰۳۸۴۸۵
	زن	۶۰۵۳۷۴	۵۳۱۲۳۱	۷۴۱۴۲	۱۱۲۴۶	۲۰۹۹۶۸۵
۱۳۸۵	مرد و زن	۲۱۰۰۷۲۴	۱۸۰۷۵۰۶	۲۹۳۲۱۷	۱۶۴۵۳۴	۳۲۰۰۳۱۴
	مرد	۱۵۶۰۶۴۴	۱۳۲۶۸۴۵	۲۳۳۷۹۸	۱۵۴۳۶۶	۱۱۱۲۲۹۱
	زن	۵۴۰۰۷۹	۴۸۰۶۶۰	۵۹۴۱۸	۱۰۱۶۸	۲۰۸۸۰۲۳
۱۳۸۶	مرد و زن	۱۹۵۹۲۴۵	۱۶۹۸۰۸۲	۲۶۱۱۶۲	۱۴۲۸۹۶	۳۱۶۷۹۵۱
	مرد	۱۴۶۱۴۱۵	۱۲۵۱۰۱۷	۲۱۰۳۹۸	۱۳۳۶۳۹	۱۱۳۳۱۱۷
	زن	۴۹۷۸۲۹	۴۴۷۰۶۵	۵۰۷۶۴	۹۲۵۷	۲۰۳۴۸۴۱
۱۳۸۷	مرد و زن	۱۷۶۳۰۷۱	۱۴۹۳۵۷۹	۲۶۹۴۹۱	۱۳۳۶۹۹	۳۲۱۲۶۹۷
	مرد	۱۳۶۴۸۳۶	۱۱۵۵۲۲۹	۲۰۹۶۰۶	۱۲۵۲۳۴	۱۱۸۰۱۷۲
	زن	۳۹۸۲۳۴	۳۳۸۳۵۰	۵۹۸۸۴	۱۴۶۴	۲۰۳۲۵۲۵

بر اساس نتایج مندرج در جدول ۱۵ در مناطق شهری تعداد جوانان بیکار در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۱۴۳۵۳۵ نفر (۹,۶ درصد) کاهش یافته است. تعداد جوانان شاغل نیز طی دوره مورد نظر ۵۵۳۲۳ نفر (۱,۲ درصد) کاهش یافته است. کاهش در بیکاران جوان زن و مرد و شاغلان جوان زن نیز قابل مشاهده می باشد اما جمعیت مردان جوان شاغل طی دوره مذکور رو به افزایش بوده است. جمعیت غیر فعال در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ (۱۳۷۷۵۳ نفر، ۱۳,۷ درصد) افزایش یافته است.

۱۵- جمعیت جوانان ۱۵-۲۹ ساله به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی (نقاط شهری)

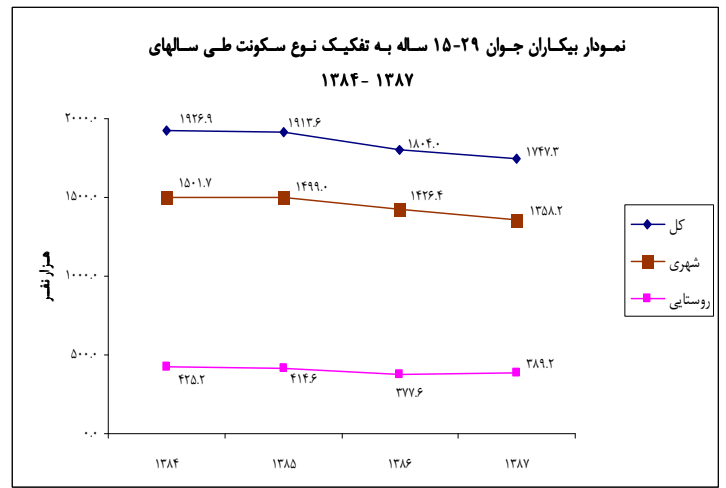
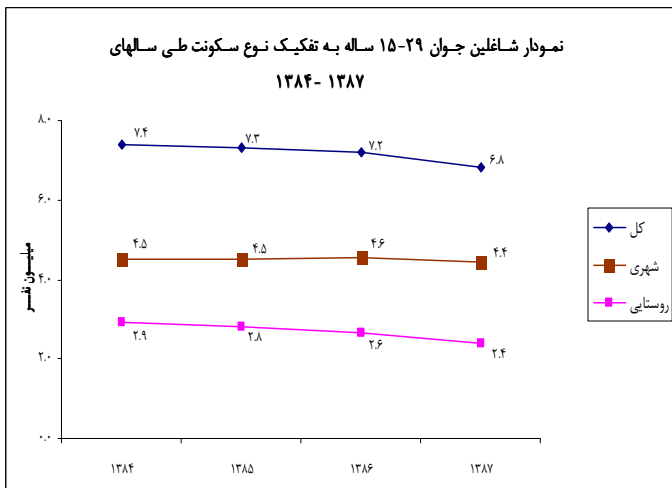
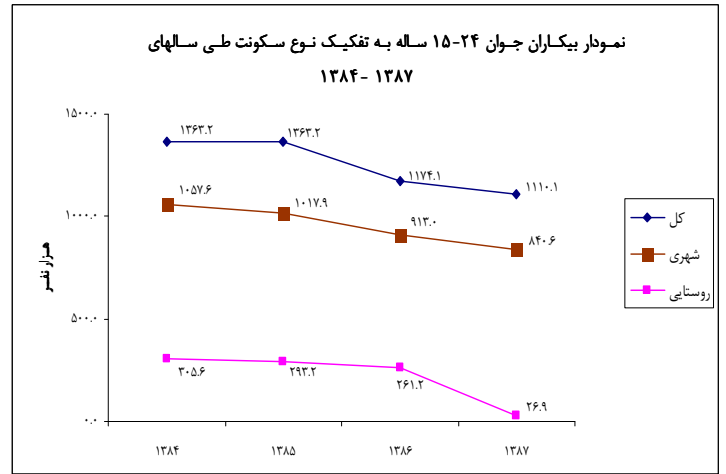
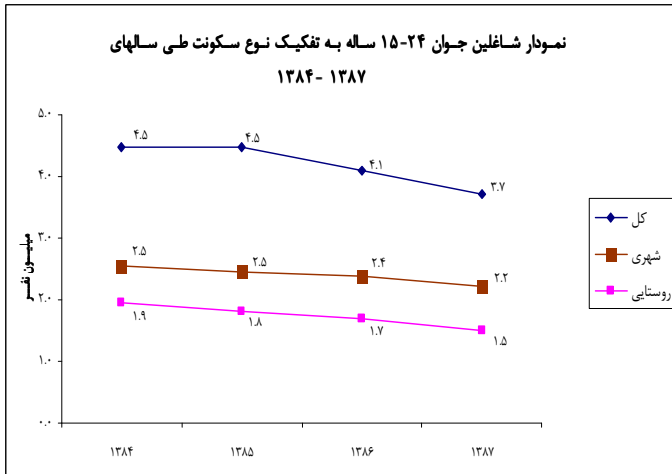
جمعیت غیر فعال	بیکار قبلا غیر	بیکار قبلا شاغل	بیکار	شاغل	جمعیت فعال	جنس و سال	
۹۳۵۹۳۶۸	۸۱۰۷۱۷	۶۹۰۹۹۳	۱۵۰۱۷۱۰	۴۵۰۵۰۶۴	۶۰۰۶۷۷۴	مرد و زن	۱۳۸۴
۳۰۷۷۸۲۹	۳۴۹۸۰۷	۵۹۸۷۲۱	۹۴۸۵۲۸	۳۷۳۳۳۸۲	۴۶۸۱۹۱۱	مرد	
۶۲۸۱۵۳۸	۴۶۰۹۱۰	۹۲۲۷۰	۵۵۳۱۸۱	۷۷۱۶۸۱	۱۳۲۴۸۶۳	زن	
۹۷۴۳۰۷۱	۷۴۸۷۳۱	۷۵۰۲۴۴	۱۴۹۸۹۷۵	۴۵۱۲۴۹۱	۶۰۱۱۴۶۷	مرد و زن	۱۳۸۵
۳۲۶۰۵۵۴	۳۱۴۶۳۰	۶۴۷۳۱۳	۹۶۱۹۴۳	۳۷۲۹۱۴۰	۴۶۹۱۰۸۵	مرد	
۶۴۸۲۵۱۵	۴۳۴۰۹۹	۱۰۲۹۳۰	۵۳۷۰۳۱	۷۸۳۳۴۹	۱۳۲۰۳۸۱	زن	۱۳۸۶
۱۰۱۷۷۴۶۳	۷۱۹۵۴۵	۷۰۶۸۳۸	۱۴۲۶۳۸۳	۴۵۶۴۲۹۳	۵۹۹۰۶۷۸	مرد و زن	
۳۴۵۳۹۵۱	۲۹۴۴۳۸	۶۱۹۲۳۷	۹۱۳۶۷۶	۳۸۲۰۱۰۲	۴۷۳۳۷۷۸	مرد	
۶۷۲۳۵۱۱	۴۲۵۱۰۵	۸۷۶۰۰	۵۱۲۷۰۷	۷۴۴۱۹۱	۱۲۵۶۸۹۸	زن	۱۳۸۷
۱۰۶۳۷۱۲۱	۷۵۵۵۴۳	۶۰۲۶۳۱	۱۳۵۸۱۷۵	۴۴۴۹۷۴۱	۵۸۰۷۹۱۶	مرد و زن	
۳۷۵۱۷۷۵	۳۵۴۸۰۱	۵۳۶۰۴۱	۸۹۰۸۴۲	۳۷۷۱۷۰۹	۴۶۶۲۵۵۲	مرد	
۶۸۷۹۵۴۶	۴۰۰۷۴۲	۶۶۵۱۹	۴۶۷۳۳۲	۶۷۱۰۳۰	۱۱۴۵۳۶۴	زن	

با توجه به جدول ۱۶ در مناطق روستایی تعداد جوانان بیکار در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۳۶۰۲۵ نفر (۸,۵ درصد) کاهش یافته است. تعداد جوانان شاغل نیز طی دوره مورد نظر ۵۲۹۸۴۸ نفر (۱۸,۳ درصد) کاهش یافته است. کاهش در جمعیت جوانان شاغل و بیکار برای زنان و مردان نیز قابل مشاهده می باشد و نشان دهنده کم شدن جمعیت فعال اقتصادی می باشد. جمعیت غیر فعال در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ (۱۳۹۶۳۸ نفر، ۳,۶ درصد) افزایش یافته است.

۱۶- جمعیت جوانان ۱۵-۲۹ ساله به تفکیک وضع فعالیت اقتصادی (نقاط روستایی)

جمعیت غیر فعال	بیکار قبلا غیر	بیکار قبلا شاغل	بیکار	شاغل	جمعیت فعال	جنس و سال	
۳۸۵۲۸۱۰	۱۸۰۱۱۳	۲۴۵۰۷۱	۴۲۵۱۸۵	۲۹۰۲۱۸۶	۳۳۲۷۳۷۲	مرد و زن	۱۳۸۴
۱۱۰۸۱۸۳	۹۳۴۷۱	۲۲۷۲۶۴	۳۲۰۷۳۵	۲۱۳۵۰۸۰	۲۴۵۵۸۱۷	مرد	
۲۷۴۴۶۲۷	۸۶۶۴۲	۱۷۸۰۵	۱۰۴۴۴۹	۷۶۷۱۰۴	۸۷۱۵۵۴	زن	
۳۹۴۸۳۲۹	۱۶۶۵۰۵	۲۴۸۱۳۴	۴۱۴۶۴۰	۲۷۸۶۹۲۰	۳۲۰۱۵۶۱	مرد و زن	۱۳۸۵
۱۱۸۴۶۴۷	۹۳۴۲۶	۲۳۳۶۰۸	۳۲۷۰۳۵	۲۰۷۶۳۱۷	۲۴۰۳۳۵۳	مرد	
۲۷۶۳۶۸۱	۷۳۰۷۸	۱۴۵۲۶	۸۷۶۰۴	۷۱۰۶۰۳	۷۹۸۲۰۷	زن	۱۳۸۶
۳۹۱۵۵۷۸	۱۵۸۴۶۹	۲۱۹۱۲۷	۳۷۷۵۹۷	۲۶۴۸۰۲۴	۳۰۲۵۶۲۲	مرد و زن	
۱۲۰۸۱۳۲	۹۲۲۰۳	۲۰۵۳۳۴	۲۹۷۵۳۹	۱۹۷۸۲۶۱	۲۲۷۵۸۰۱	مرد	
۲۷۰۶۷۴۵	۶۶۲۶۴	۱۳۷۹۳	۸۰۰۵۸	۶۶۹۷۶۲	۷۴۹۸۲۰	زن	۱۳۸۷
۳۹۹۲۴۴۸	۱۸۳۵۸۰	۲۰۵۵۷۹	۳۸۹۱۶۰	۲۳۷۲۳۳۸	۲۷۶۱۵۰۰	مرد و زن	
۱۲۶۴۴۵۸	۱۰۴۷۷۶	۱۹۱۴۱۳	۲۹۶۱۸۹	۱۸۴۹۲۱۵	۲۱۴۵۴۰۵	مرد	
۲۷۲۷۹۸۹	۷۸۸۰۳	۱۴۱۶۵	۹۲۹۶۹	۵۲۳۱۲۳	۶۱۶۰۹۳	زن	

با توجه به اطلاعات مندرج در جدول ۱۷ تعداد شاغلین جوان دارای اشتغال ناقص در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۳۷۴۲۵ نفر (۹,۳ درصد) کاهش پیدا کرده است. روند کاهشی در مناطق شهری و روستایی و همچنین بین مردان و زنان جوان نیز قابل مشاهده می باشد. تعداد جوانان ۱۵-۲۴ ساله دارای اشتغال ناقص در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ در مناطق شهری ۱۱۰۰۱ نفر (۵,۶ درصد) و در مناطق روستایی ۲۶۴۲۳ نفر (۱۲,۸ درصد) و همچنین در بین مردان ۲۰۴۱۸ نفر (۵,۹ درصد) و در بین زنان ۱۷۰۰۷ نفر (۳۱,۰ درصد) کاهش یافته است.

۱۷- جوانان (۱۵-۲۴ ساله) دارای اشتغال ناقص بر حسب جنس

سال	جمع			ساکن در نقاط شهری			ساکن در نقاط روستایی		
	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن
۱۳۸۴	۴۰۲۶۳۹	۳۴۷۸۵۵	۵۴۷۸۴	۱۹۵۴۴۸	۱۶۷۰۷۰	۲۸۳۷۸	۲۰۷۱۹۰	۱۸۰۷۸۵	۲۶۴۰۵
۱۳۸۵	۳۶۰۲۶۷	۳۱۱۶۲۰	۴۸۶۴۷	۱۷۶۶۸۳	۱۵۴۴۷۶	۲۲۲۰۶	۱۸۳۵۸۳	۱۵۷۱۴۳	۲۶۴۴۰
۱۳۸۶	۳۲۲۵۹۸	۲۸۷۱۸۹	۳۵۴۰۸	۱۶۹۶۰۳	۱۴۹۸۵۷	۱۹۷۴۶	۱۵۲۹۹۵	۱۳۷۳۳۲	۱۵۶۶۲
۱۳۸۷	۳۶۵۲۱۴	۳۲۷۴۳۷	۳۷۷۷۷	۱۸۴۴۴۷	۱۶۶۳۶۲	۱۸۰۸۴	۱۸۰۷۶۷	۱۶۱۰۷۴	۱۹۶۹۲

با توجه به جدول ۱۸ تعداد شاغلین جوان دارای اشتغال ناقص در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۲۴۱۷۶ نفر (۳,۷ درصد) کاهش پیدا کرده است. روند کاهشی در مناطق روستایی و همچنین بین مردان و زنان جوان نیز قابل مشاهده می باشد. تعداد جوانان ۱۵-۲۴ ساله دارای اشتغال ناقص در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۴ در مناطق شهری ۱۲۹۳ نفر (۰,۴ درصد) افزایش یافته است اما در مناطق روستایی ۲۵۴۶۷ نفر (۷,۸ درصد) و همچنین در بین مردان ۵۸۱۱ نفر (۱,۰ درصد) و در بین زنان ۱۸۳۶۴ نفر (۲۰,۳ درصد) کاهش یافته است.

۱۸- جوانان (۱۵-۲۹ ساله) دارای اشتغال ناقص بر حسب جنس

سال	جمع			ساکن در نقاط شهری			ساکن در نقاط روستایی		
	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن	مرد و زن	مرد	زن
۱۳۸۴	۶۵۲۹۷۲	۵۶۲۷۱۶	۹۰۲۵۵	۳۲۵۰۱۹	۲۷۵۲۶۱	۴۹۷۵۸	۳۲۷۹۵۱	۲۸۷۴۵۵	۴۰۴۹۶
۱۳۸۵	۶۰۰۴۱۳	۵۱۸۶۷۷	۸۱۷۳۶	۳۰۰۳۹۳	۲۵۸۳۹۳	۴۱۹۹۸	۳۰۰۰۱۸	۲۶۰۲۸۲	۳۹۷۳۶
۱۳۸۶	۵۴۹۷۳۰	۴۸۷۲۲۷	۶۲۵۰۱	۲۹۶۷۸۵	۲۶۰۲۹۳	۳۶۴۹۲	۲۵۲۹۴۵	۲۲۶۹۳۴	۲۶۰۰۹
۱۳۸۷	۶۲۸۷۹۶	۵۵۶۹۰۵	۷۱۸۹۱	۳۲۶۳۱۲	۲۸۶۶۳۶	۳۹۶۷۵	۳۰۲۴۸۴	۲۷۰۲۶۸	۳۲۲۱۴

بر اساس جدول ۱۹ تعداد شاغلان ۲۴-۱۵ ساله در بخش کشاورزی از ۱۱۷۱۸۸۲ نفر در سال ۱۳۸۴ به ۸۰۱۸۱۳ نفر در سال ۱۳۸۷ (۳۱,۶ درصد) کاهش پیدا کرده است. همچنین در بخش صنعت تعداد شاغلان ۲۴-۱۵ ساله طی این دوره از ۱۷۳۸۶۳۹ نفر به ۱۵۵۸۲۹۰ نفر (۱۰,۴ درصد) و در بخش خدمات از ۱۵۷۴۹۱۶ نفر به ۱۳۵۵۴۲۵ نفر (۱۳,۹ درصد) کاهش یافته است. سهم شاغلان ۲۴-۱۵ ساله در بخشهای کشاورزی، صنعت و خدمات در سال ۱۳۸۷ به ترتیب ۲۱,۵ درصد، ۴۲,۰ درصد و ۳۶,۵ درصد بوده است.

۱۹- شاغلان ۲۴-۱۵ ساله بر حسب گروههای عمده فعالیت اقتصادی به تفکیک جنس

حمل و نقل، انبارداری ارتباطات	هتل و رستوران	عمده فروشی، خرید، فروش، تعمیر وسایل نقلیه موتوری، موتور سیکلت و کالاهای شخصی و خانگی	ساختمان	تامین برق، گاز، آب	صنعت (ساخت)	استخراج معدن	ماهگیری	کشاورزی، شکار و جنگلداری	جمع		
۲۲۴۹۰۳	۴۷۸۶۷	۶۹۷۷۵۶	۵۹۳۷۹۸	۲۲۴۰۱	۱۱۰۹۸۳۳	۱۲۶۰۷	۱۵۹۸۸	۱۱۵۵۸۹۴	۴۴۸۵۴۵۶	مرد و زن	۱۳۸۴
۲۱۳۲۵۰	۴۵۶۴۵	۶۵۶۳۷۲	۵۸۵۰۶۸	۱۹۸۱۹	۶۹۸۶۰۸	۱۲۱۰۰	۱۵۹۲۵	۸۷۲۲۲۱	۳۵۴۹۶۷۲	مرد	
۱۱۶۵۳	۲۲۲۲	۴۱۳۸۴	۸۷۳۰	۲۵۸۱	۴۱۱۲۲۴	۵۰۶	۶۳	۲۸۳۶۷۲	۹۳۵۷۸۲	زن	
۲۲۷۵۴۵	۴۷۸۳۳	۶۶۳۳۹۲	۶۳۲۵۴۰	۱۶۸۰۲	۱۰۸۶۱۸۹	۱۳۵۶۹	۲۱۵۸۲	۹۹۵۳۸۷	۴۲۷۰۶۱۲	مرد و زن	۱۳۸۵
۲۱۴۸۲۲	۴۶۰۷۶	۶۲۷۶۲۳	۶۲۵۷۵۰	۱۴۶۷۷	۶۶۰۰۷۵	۱۳۰۷۳	۲۱۳۶۳	۷۸۰۱۸۱	۳۳۹۶۴۴۶	مرد	
۱۲۷۲۳۳	۱۷۵۶	۳۵۷۶۷	۶۷۸۹	۲۱۲۳	۴۲۶۱۱۲	۴۹۵	۲۱۸	۲۱۵۲۰۶	۸۷۴۱۶۵	زن	
۲۲۰۱۹۳	۴۴۳۱۲	۶۲۵۹۶۳	۶۶۴۵۰۰	۱۵۹۸۸	۹۷۳۳۹۶	۱۱۲۱۸	۲۰۰۳۳	۹۵۷۴۴۱	۴۰۸۹۵۲۹	مرد و زن	۱۳۸۶
۲۰۶۲۵۰	۴۲۹۳۴	۵۸۹۰۵۰	۶۵۷۸۰۰	۱۴۵۸۷	۶۱۵۸۷۶	۱۰۸۶۴	۱۹۸۰۹	۷۱۸۸۲۵	۳۲۷۷۴۵۵	مرد	
۱۳۹۶۱	۱۳۷۸	۳۶۹۱۲	۶۶۹۹	۱۴۰۰	۳۵۷۵۱۸	۳۵۴	۲۲۳	۲۳۸۶۱۶	۸۱۲۰۷۴	زن	
۱۸۱۳۹۳	۴۸۵۹۰	۵۹۳۹۹۰	۶۹۱۵۵۴	۱۱۶۶۲	۸۴۵۰۶۲	۱۰۰۱۲	۱۴۴۹۶	۷۸۷۳۱۷	۳۷۱۵۵۴۱	مرد و زن	۱۳۸۷
۱۷۴۶۰۶	۴۵۶۶۹	۵۶۱۳۹۰	۶۸۳۷۹۸	۱۰۶۷۰	۵۶۱۱۴۴	۹۵۰۳	۱۴۲۹۸	۶۱۸۱۸۸	۳۰۷۰۱۹۹	مرد	
۱۳۷۸۶	۲۹۲۰	۳۳۵۹۸	۷۷۵۵	۹۹۲	۲۸۳۹۱۷	۵۰۸	۱۹۸	۱۶۹۱۲۹	۶۴۵۳۴۲	زن	

۱۹- شاغلان ۲۴-۱۵ ساله بر حسب گروههای عمده فعالیت اقتصادی به تفکیک جنس (دنباله)

فعالیت‌های نامشخص و اظهار نشده	دفاتر و ادارات مرکزی	سازمان‌ها و هیات‌های برون مرزی	خانوارهای معمولی دارای مستخدم	سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی	بهداشت و مددکاری اجتماعی	آموزش	اداره امور عمومی، دفاع و تامین اجتماعی اجباری	مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کار و کسب	واسطه‌گری‌های مالی	جنس و سال	
										مرد و زن	مرد
۷۴۲	۸۴۰	۰	۲۸۴۸	۱۰۱۱۰۸	۴۰۸۵۱	۱۲۳۲۰	۳۶۹۸۳	۸۴۴۱۸	۲۴۳۹۳	مرد و زن	۱۳۸۴
۷۰۶	۸۴۰	۰	۱۴۷۹	۵۸۶۲۰	۱۲۱۱۰	۳۳۶۱۳	۲۴۲۸۲۷	۶۴۴۷۲	۱۵۹۸۶	مرد	
۳۶	۰	۰	۱۳۶۸	۴۲۴۸۸	۲۸۷۴۰	۵۶۲۶۲	۱۶۴۸۶	۱۹۹۴۶	۸۴۰۷	زن	
۱۱۱	۳۶۲	۶۰۴	۲۹۴۳	۸۷۲۹۵	۴۰۳۳۹	۸۸۸۹۴	۲۳۵۷۹۸	۸۳۵۲۳	۲۵۱۸۷	مرد و زن	۱۳۸۵
۶۵۷	۱۳۳	۶۰۴	۱۹۹۸	۴۹۵۶۹	۱۱۲۲۲	۳۰۴۶۲	۲۲۱۰۹۲	۶۳۱۵۳	۱۳۹۰۰	مرد	
۱۵۴	۲۲۹	۰	۹۴۵	۳۷۷۲۶	۲۹۱۱۵	۵۸۴۳۲	۱۴۷۰۶	۲۰۳۷۰	۱۱۲۸۶	زن	
۹۷۲	۰	۴۰۳	۴۳۶۲	۸۷۵۶۰	۳۶۳۲۴	۷۴۴۲۴	۲۶۰۴۹۵	۷۵۲۱۵	۱۶۷۱۵	مرد و زن	۱۳۸۶
۸۵۳	۰	۴۰۳	۶۸۵	۵۱۳۳۴	۱۱۴۶۷	۲۶۳۵۰	۲۴۴۱۴۶	۵۴۶۵۷	۱۱۵۵۰	مرد	
۱۱۹	۰	۰	۳۶۷۷	۳۶۲۲۶	۲۴۸۵۶	۴۸۰۷۴	۱۶۳۴۸	۲۰۵۵۶	۵۱۶۴	زن	
۱۳۷۶	۰	۰	۱۱۸۹	۷۴۷۹۶	۳۲۴۸۵	۶۵۰۱۶	۲۵۲۳۹۶	۷۶۴۵۷	۲۰۷۳۷	مرد و زن	۱۳۸۷
۶۱۹	۰	۰	۶۷۹	۴۳۶۰۱	۸۴۷۱	۲۶۵۱۹	۲۳۸۸۴۳	۵۷۶۸۲	۱۴۵۰۴	مرد	
۷۵۵	۰	۰	۵۱۰	۳۱۱۹۳	۲۴۰۱۳	۳۸۴۹۵	۱۳۵۲۲	۱۸۷۵۵	۶۲۳۳	زن	

بر اساس جدول ۱۹ تعداد شاغلان ۱۵-۲۹ ساله در بخش کشاورزی از ۱۶۷۵۱۹۱ نفر در سال ۱۳۸۴ به ۱۲۰۹۲۱۶ نفر در سال ۱۳۸۷ (۲۷,۸ درصد) کاهش پیدا کرده است. همچنین در بخش صنعت تعداد شاغلان ۱۵-۲۴ ساله طی این دوره از ۲۷۹۸۲۹۱ نفر به ۲۷۴۲۰۱۴ نفر (۲,۰ درصد) و در بخش خدمات از ۲۹۳۳۷۴۰ نفر به ۲۸۷۰۸۳۰ نفر (۲,۱ درصد) کاهش یافته است. سهم شاغلان ۱۵-۲۴ ساله در بخشهای کشاورزی، صنعت و خدمات در سال ۱۳۸۷ به ترتیب ۱۷,۷ درصد، ۴۰,۲ درصد و ۴۲,۱ درصد بوده است.

۲۰- شاغلان ۱۵-۲۹ ساله بر حسب گروههای عمده فعالیت اقتصادی به تفکیک جنس

جمع	کشاورزی، شکار و جنگلداری	ماهگیری	استخراج معدن	صنعت (ساخت)	تامین برق، گاز و آب	ساختمان	عمده فروشی، خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه موتوری، موتور سیکلت و کالاهای شخصی و خانگی	هتل و رستوران	حمل و نقل، انبارداری و ارتباطات								
۱۳۸۴	مرد وزن	۱۶۴۹۱۳۷	۲۶۰۵۴	۳۳۶۳۸	۱۷۵۷۶۶۵	۵۱۷۵۶	۹۵۵۲۳۲	۷۷۱۲۹	۵۰۱۱۳۸	۱۰۹۷۰۳۳	۹۵۵۲۳۲	۵۱۷۵۶	۱۷۵۷۶۶۵	۳۳۶۳۸	۲۶۰۵۴	۱۶۴۹۱۳۷	۷۴۰۷۲۵۰
	مرد	۱۲۳۶۷۲۰	۲۵۸۷۳	۳۱۹۱۷	۱۱۶۳۴۵۶	۴۷۵۵۱	۹۴۲۰۹۳	۷۳۲۷۳	۴۷۹۷۱۵	۱۰۳۱۳۹۹	۹۴۲۰۹۳	۴۷۵۵۱	۱۱۶۳۴۵۶	۳۱۹۱۷	۲۵۸۷۳	۱۲۳۶۷۲۰	۵۸۶۸۴۶۳
	زن	۴۱۲۴۱۵	۱۸۱	۱۷۱۹	۵۹۴۲۰۸	۴۲۰۴	۱۳۱۳۸	۳۸۵۶	۲۱۴۲۲	۶۵۶۳۴	۱۳۱۳۸	۴۲۰۴	۵۹۴۲۰۸	۱۷۱۹	۱۸۱	۴۱۲۴۱۵	۱۵۳۸۷۸۵
۱۳۸۵	مرد وزن	۱۴۶۲۳۳۳	۳۲۶۳۰	۳۵۴۶۰	۱۷۷۴۲۶۵	۴۷۸۰۳	۱۰۲۰۰۸۷	۷۲۳۹۱	۵۳۶۷۶۷	۱۱۱۶۵۴۳	۱۰۲۰۰۸۷	۴۷۸۰۳	۱۷۷۴۲۶۵	۳۵۴۶۰	۳۲۶۳۰	۱۴۶۲۳۳۳	۷۲۹۹۴۱۲
	مرد	۱۱۳۳۷۲۸	۳۲۴۱۱	۳۳۳۰۰	۱۱۳۷۰۷۸	۴۲۲۹۳	۱۰۰۶۳۷۹	۶۸۹۱۹	۵۱۱۴۱۷	۱۰۵۴۶۷۶	۱۰۰۶۳۷۹	۴۲۲۹۳	۱۱۳۷۰۷۸	۳۳۳۰۰	۳۲۴۱۱	۱۱۳۳۷۲۸	۵۸۰۵۴۵۸
	زن	۳۲۸۶۰۴	۲۱۸	۲۱۵۸	۶۳۷۱۸۵	۵۵۰۸	۱۳۷۰۷	۳۴۷۱	۲۵۳۵۰	۶۱۸۶۴	۱۳۷۰۷	۵۵۰۸	۶۳۷۱۸۵	۲۱۵۸	۲۱۸	۳۲۸۶۰۴	۱۴۹۳۹۵۲
۱۳۸۶	مرد وزن	۱۴۲۶۵۳۶	۳۰۱۶۴	۲۹۳۷۰	۱۶۸۳۰۹۹	۵۰۲۳۱	۱۱۰۳۶۳۸	۶۸۶۴۱	۵۲۱۹۶۶	۱۰۷۶۴۹۸	۱۱۰۳۶۳۸	۵۰۲۳۱	۱۶۸۳۰۹۹	۲۹۳۷۰	۳۰۱۶۴	۱۴۲۶۵۳۶	۷۲۱۲۳۱۸
	مرد	۱۰۶۷۷۳۸	۲۹۲۲۶	۲۷۸۶۶	۱۱۳۱۸۹۳	۴۶۰۷۸	۱۰۸۸۷۳۰	۶۵۴۷۸	۴۹۷۷۷۵	۱۰۱۱۳۸۹	۱۰۸۸۷۳۰	۴۶۰۷۸	۱۱۳۱۸۹۳	۲۷۸۶۶	۲۹۲۲۶	۱۰۶۷۷۳۸	۵۷۹۸۳۶۴
	زن	۳۵۸۷۹۸	۹۳۷	۱۵۰۴	۵۵۱۲۰۴	۴۱۵۲	۱۴۹۰۷	۳۱۶۳	۲۴۱۸۸	۶۵۱۰۸	۱۴۹۰۷	۴۱۵۲	۵۵۱۲۰۴	۱۵۰۴	۹۳۷	۳۵۸۷۹۸	۱۴۱۳۹۵۳
۱۳۸۷	مرد وزن	۱۱۸۵۰۷۳	۲۴۱۴۳	۲۸۷۲۱	۱۴۹۹۶۵۴	۴۰۰۶۴	۱۱۷۳۵۷۵	۸۵۷۵۸	۵۰۹۴۳۶	۱۰۶۵۵۰۱	۱۱۷۳۵۷۵	۴۰۰۶۴	۱۴۹۹۶۵۴	۲۸۷۲۱	۲۴۱۴۳	۱۱۸۵۰۷۳	۶۸۲۲۰۷۹
	مرد	۹۲۶۴۸۱	۲۳۰۹۲	۲۶۸۴۱	۱۰۴۹۲۴۳	۳۶۲۲۳	۱۱۵۶۵۷۵	۷۸۷۴۸	۴۸۱۴۴۷	۱۰۰۲۴۲۴	۱۱۵۶۵۷۵	۳۶۲۲۳	۱۰۴۹۲۴۳	۲۶۸۴۱	۲۳۰۹۲	۹۲۶۴۸۱	۵۶۲۰۹۲۴
	زن	۲۵۸۱۵۹۱	۱۰۵۱	۱۸۱۷۹	۴۵۰۴۱۰	۳۸۱۴۰	۱۶۹۹۸	۶۰۰۱	۲۷۹۸۱۷	۶۳۰۷۵	۱۶۹۹۸	۳۸۱۴۰	۴۵۰۴۱۰	۱۸۱۷۹	۱۰۵۱	۲۵۸۱۵۹۱	۱۲۰۱۱۵۴

۲۰- شاغلان ۱۵-۲۹ ساله بر حسب گروههای عمده فعالیت اقتصادی به تفکیک جنس (دنباله)

فعالیت‌های نامشخص و اظهار نشده	دفاتر و ادارات مرکزی	سازمان‌ها و هیاتهای برون مرزی	خانوارهای معمولی دارای مستخدم	سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی	بهداشت و مددکاری اجتماعی	آموزش	اداره امور عمومی، دفاع و تامین اجتماعی اجباری	مستغلات، اجاره و فعالیت‌های کار و کسب	واسطه‌گری‌های مالی	جنس و سال	
										مرد و زن	سال
۱۱۱۳	۱۵۳۵	۰	۵۶۳۳	۱۷۶۱۱۰	۱۱۹۰۰۰	۲۶۲۴۸۹	۴۴۷۵۷۲	۱۶۴۶۷۱	۷۹۵۴۷	مرد و زن	۱۳۸۴
۱۵۰۹	۱۵۱۳	۰	۲۹۴۳	۱۰۲۶۶۴	۳۸۸۰۲	۱۰۲۴۴۴	۴۰۰۶۷۲	۱۲۷۳۸۹	۵۸۵۱۱	مرد	
۳۷۴	۲۱	۰	۲۶۸۹	۷۳۴۴۶	۸۰۱۹۷	۱۶۰۰۴۳	۴۶۹۰۰	۳۷۲۸۱	۲۱۰۳۵	زن	
۱۲۶۶	۱۳۴۵	۶۰۴	۶۰۸۲	۱۶۶۴۲۹	۱۱۵۶۵۲	۲۴۳۸۹۵	۴۱۲۱۰۰	۱۶۹۸۱۲	۸۳۹۲۴	مرد و زن	۱۳۸۵
۱۱۱۲	۴۲۳	۶۰۴	۳۵۵۴	۹۶۰۹۵	۳۶۶۶۴	۸۶۹۸۹	۳۶۸۷۹۲	۱۳۲۲۰۱	۵۸۸۰۰	مرد	
۱۵۴	۹۲۱	۰	۲۵۲۷	۷۰۳۳۳	۷۸۹۸۶	۱۵۶۹۰۵	۴۳۳۰۸	۳۷۶۱۱	۲۵۱۲۲	زن	
۱۴۲۷	۸۴۹	۴۰۳	۶۵۱۶	۱۶۹۰۷۶	۱۱۲۳۷۳	۲۳۳۷۰۶	۴۵۳۸۹۵	۱۷۰۰۲۷	۷۳۸۷۸	مرد و زن	۱۳۸۶
۱۲۷۳	۷۴۴	۴۰۳	۱۷۱۸	۱۰۱۵۷۸	۴۰۰۴۵	۸۹۹۲۳	۴۱۳۶۵۳	۱۲۸۰۵۴	۵۴۷۷۸	مرد	
۱۵۴	۱۰۴	۰	۴۷۹۸	۶۷۴۹۸	۷۲۳۲۷	۱۴۳۷۸۲	۴۰۲۴۰	۴۱۹۷۱	۱۹۰۹۹	زن	
۴۱۹۵	۳۴۶	۶۷۰	۳۰۶۵	۱۶۲۶۱۱	۱۰۸۵۲۶	۱۹۸۳۶۲	۴۵۳۸۱۲	۱۹۶۲۳۸	۸۲۳۱۰	مرد و زن	۱۳۸۷
۲۸۶۷	۰	۰	۱۶۰۳	۹۶۹۶۸	۳۸۱۵۱	۷۵۸۳۲	۴۱۰۲۲۵	۱۵۲۹۴۵	۶۰۲۳۷	مرد	
۱۳۲۶	۳۴۶	۶۷۰	۱۴۶۲	۶۵۶۴۰	۷۰۳۷۳	۱۲۲۵۲۱	۴۳۵۸۵	۴۳۲۹۲	۲۲۰۷۲	زن	

بر اساس جدول ۲۱ که جمعیت شاغلان ۲۴-۱۵ ساله را برحسب گروه‌های عمده شغلی نشان می‌دهد، جمعیت جوانان شاغل در گروه قانون گذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران در سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۴ کمترین و گروه صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوطه بیشترین درصد را بخود اختصاص داده اند. در سال ۱۳۸۷ جوانان شاغل در گروه عمده شغلی قانون گذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران ۰٫۵ درصد از کل شاغلان و صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوط ۲۷٫۳ درصد از کل شاغلان را بخود اختصاص داده ند.

۲۱- شاغلان ۲۴-۱۵ ساله بر حسب گروههای عمده شغلی به تفکیک جنس (کل کشور)

جنس و سال	جمع	قانون گذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران	متخصصان	تکنسین ها و دستیاران	کارمندان امور اداری و دفتری	کارکنان خدماتی و فروشندگان و فروشگاهها و بازارها	کارکنان ماهر کشاورزی، جنگلداری ماهیگیری	صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوط	متصدیان (اپراتورها) ماشین آلات و دستگاهها، مونتاژ کاران	کارگران ساده	سایر و اظهار نشده
۱۳۸۴	۴۴۸۵۴۵۶	۲۴۳۳۵	۱۲۸۱۳۷	۱۳۵۹۹۹	۱۵۰۸۹۳	۵۷۳۷۱۲	۷۸۳۶۳۷	۱۲۹۸۰۷۱	۲۸۷۶۹۴	۹۰۹۷۹۸	۱۹۳۱۷۲
	مرد	۳۵۴۹۶۷۲	۱۹۳۷۴	۵۶۹۹۰	۹۷۶۷۹	۸۴۰۵۶	۵۰۲۹۴۶	۵۸۸۲۳۲	۲۸۰۷۳۴	۸۰۹۵۰۳	۱۹۲۳۶۴
	زن	۹۳۵۷۸۲	۴۹۶۱	۷۱۱۴۵	۳۸۳۲۰	۶۶۸۳۶	۷۰۷۶۵	۱۹۵۴۰۴	۳۸۰۲۸۳	۶۹۶۰	۸۰۸
۱۳۸۵	۴۲۷۰۶۱۲	۱۸۸۰۶	۱۱۸۱۴۰	۱۱۹۴۳۹	۱۴۹۰۹۹	۵۳۸۰۵۱	۷۲۵۷۷۳	۱۳۰۵۲۶۳	۲۸۶۱۳۶	۸۳۱۶۰۸	۱۷۸۲۹۱
	مرد	۳۳۹۶۴۴۶	۱۶۰۱۱	۴۷۱۶۴	۸۲۵۶۴	۸۲۷۱۵	۴۷۶۸۵۴	۹۰۵۸۵۷	۲۷۷۵۳۹	۷۷۲۸۲۹	۱۷۶۶۰۰
	زن	۸۷۴۱۶۵	۲۷۹۳	۷۰۹۷۵	۳۶۸۷۳	۶۶۳۸۳	۶۱۱۹۶	۱۶۷۴۶۷	۸۵۹۵	۵۸۷۷۸	۱۶۹۰
۱۳۸۶	۴۰۸۹۵۲۹	۱۶۷۰۸	۱۰۶۶۴۴	۱۱۰۹۴۲	۱۳۲۹۱۱	۵۱۷۵۶۰	۷۱۸۹۰۳	۱۱۷۲۷۶۷	۲۹۶۶۰۴	۸۱۵۶۳۴	۲۰۰۱۴۸
	مرد	۳۲۷۷۴۵۵	۱۴۱۸۲	۴۵۳۴۶	۷۸۸۲۲	۷۰۹۲۵	۴۵۳۳۶۳	۸۴۹۱۰۶	۲۸۷۹۰۹	۷۵۰۶۷۴	۱۹۹۷۳۶
	زن	۸۱۲۰۷۴	۲۵۲۴	۶۱۲۹۷	۳۲۱۱۹	۶۱۹۸۵	۶۴۱۹۶	۱۹۱۵۱۹	۸۶۹۴	۶۴۹۵۸	۱۱۱۱
۱۳۸۷	۳۷۱۵۵۴۱	۱۷۴۵۵	۹۵۴۲۰	۱۰۹۸۸۷	۱۱۱۹۴۴	۴۷۶۲۴۳	۵۹۱۵۹۳	۱۰۱۴۹۶۱	۲۵۳۷۱۱	۷۹۶۸۱۱	۲۰۷۵۰۹
	مرد	۳۰۷۰۱۹۹	۱۵۳۳۹	۴۰۲۷۰	۸۱۲۱۲	۵۷۰۰۵	۴۲۲۱۶۲	۷۹۲۶۳۳	۲۴۵۵۰۶	۷۵۵۲۲۲	۲۰۶۰۹۴
	زن	۶۴۵۳۴۲	۲۱۱۶	۵۵۱۵۰	۲۸۶۷۴	۵۴۹۳۸	۵۴۰۱۰	۱۳۶۸۴۲	۸۲۰۴	۴۱۵۸۹	۱۴۱۵

بر اساس جدول ۲۲ که جمعیت شاغلان ۲۹-۱۵ ساله را برحسب گروههای عمده شغلی نشان می دهد، جمعیت جوانان شاغل در گروه قانون گذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ کمترین و گروه صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوطه بیشترین درصد را بخود اختصاص داده اند.

۲۲- شاغلان ۲۹-۱۵ ساله بر حسب گروههای عمده شغلی به تفکیک جنس (کل کشور)

جنس و سال	جمع	قانون گذاران، مقامات عالی رتبه و مدیران	متخصصان	تکنسین ها و دستیاران	کارمندان امور اداری و دفتری	کارکنان خدماتی و فروشندگان و بازارها	کارکنان ماهر کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری	صنعتگران و کارکنان مشاغل مربوط	متصدیان (اپراتورها) ماشین آلات و دستگاهها، مونتاژ کاران	کارگران ساده	سایر و اظهار نشده	۱۳۸۴	
												مرد و زن	مرد
	۷۴۰۷۲۵۰	۸۱۱۲۱	۴۱۷۳۴۰	۲۹۹۰۱۹	۳۳۳۰۸۳	۹۴۹۷۳۱	۱۱۶۴۱۳۹	۱۹۵۲۴۴۶	۶۳۲۵۱۲	۱۳۲۳۰۰۴	۲۵۴۸۴۳	مرد و زن	۱۳۸۴
	۵۸۶۸۴۶۳	۶۵۱۷۸	۲۰۱۰۸۰	۲۱۸۴۴۴	۱۹۹۱۸۷	۸۳۹۱۶۵	۸۷۲۱۶۷	۱۴۱۶۹۵۵	۶۱۹۴۳۹	۱۱۸۴۶۷۰	۲۵۲۱۶۷	مرد	
	۱۵۳۸۷۸۵	۱۵۹۴۳	۲۱۶۲۵۷	۸۰۵۷۵	۱۳۳۸۹۴	۱۱۰۵۶۴	۲۹۱۹۷۱	۵۳۵۴۹۰	۱۳۰۷۳	۱۳۸۳۳۴	۲۶۷۵	زن	
	۷۲۹۹۴۱۲	۷۰۰۴۸	۳۷۷۴۴۰	۲۷۶۱۵۰	۳۵۷۶۲۶	۹۴۱۸۳۴	۱۰۹۳۹۷۱	۲۰۱۳۱۳۴	۶۵۵۷۲۸	۱۲۷۴۷۴۰	۲۳۸۷۳۱	مرد و زن	۱۳۸۵
	۵۸۰۵۴۵۸	۵۷۱۳۸	۱۶۵۶۳۸	۱۹۶۱۸۲	۲۱۵۸۲۱	۸۳۶۰۷۴	۸۳۴۴۷۵	۱۴۳۲۶۱۶	۶۴۲۷۴۱	۱۱۸۸۸۷۲	۲۳۵۸۸۹	مرد	
	۱۴۹۳۹۵۲	۱۲۹۰۸	۲۱۱۸۰۱	۷۹۹۶۵	۱۴۱۸۰۴	۱۰۵۷۵۸	۲۵۹۴۹۵	۵۸۰۵۱۶	۱۲۹۸۵	۸۵۸۶۷	۲۸۴۰	زن	
	۷۲۱۲۳۱۸	۷۲۴۵۸	۳۶۴۵۵۸	۲۸۱۱۴۲	۳۳۶۳۲۳	۹۴۳۸۵۰	۱۰۸۶۰۳۰	۱۸۷۷۴۱۳	۶۷۵۰۸۷	۱۲۹۷۵۲۰	۲۷۷۹۲۷	مرد و زن	۱۳۸۶
	۵۷۹۸۳۶۴	۶۰۴۲۴	۱۶۶۲۵۱	۲۰۵۲۸۲	۲۰۷۸۷۴	۸۳۲۶۴۳	۷۹۵۵۶۵	۱۳۹۳۰۰۰	۶۵۹۹۱۸	۱۲۰۱۸۴۵	۲۷۵۵۴۷	مرد	
	۱۴۱۳۹۵۳	۱۲۰۳۱	۱۹۸۳۰۵	۷۵۸۵۸	۱۲۸۴۴۷	۱۱۱۲۰۵	۲۹۰۴۶۳	۴۸۴۴۱۱	۱۵۱۶۷	۹۵۶۷۳	۲۳۷۹	زن	
	۶۸۲۲۰۷۹	۵۷۹۷۶	۳۵۵۳۹۶	۲۸۰۶۸۰	۳۱۸۷۲۶	۹۱۹۷۷۱	۹۰۵۰۷۴	۱۷۵۲۸۹۲	۶۴۷۹۰۶	۱۲۸۶۵۷۵	۲۹۷۰۷۲	مرد و زن	۱۳۸۷
	۵۶۲۰۹۲۴	۴۸۸۴۰	۱۶۱۴۶۶	۲۱۱۳۳۲	۱۹۲۲۰۷	۸۱۳۷۲۴	۶۹۲۳۷۵	۱۳۵۰۴۴۳	۶۳۱۶۷۶	۱۲۲۴۸۶۲	۲۹۳۹۹۰	مرد	
	۱۲۰۱۱۵۴	۹۱۳۵	۱۹۳۹۳۰	۶۹۳۴۷	۱۲۶۵۱۷	۱۰۶۰۴۶	۲۱۲۶۹۸	۴۰۲۴۴۱	۱۶۲۲۸	۶۱۷۱۳	۳۰۸۱	زن	

با توجه به جدول ۲۳ تعداد جوانان بیکار ۲۴-۱۵ ساله که مدت زمان بیکاری آنها از ۱۲ ماه بیشتر بوده است، از ۴۵۱۰۰۷ نفر (۳۳,۱ درصد) در سال ۱۳۸۴ به ۳۸۵۷۲۵ نفر (۳۴,۷ درصد) در سال ۱۳۸۷ تغییر پیدا کرده است. برای مردان جوان نیز از ۲۷۲۴۸۴ نفر (۲۹,۹ درصد) در سال ۱۳۸۴ به ۲۵۵۹۹۵ نفر (۳۲,۹ درصد) در سال ۱۳۸۷ و در بین زنان جوان از ۱۷۸۵۲۱ نفر (۳۹,۵ درصد) در سال ۱۳۸۴ به ۱۲۹۷۳۰ نفر (۳۹,۱ درصد) در سال ۱۳۸۷ تغییر پیدا کرده است.

۲۳- بیکاران جوان (۲۴-۱۵ سال) بر حسب مدت بیکاری به تفکیک جنس

سال	جنس	کل	کمتر از ۱ ماه	۱ تا ۳ ماه	۴ تا ۶ ماه	۷ تا ۱۲ ماه	۱۳ تا ۱۸ ماه	۱۹ ماه و بیشتر
۱۳۸۴	مرد و زن	۱۳۶۳۲۲۲	۲۳۹۲	۳۷۸۱۷۸	۲۰۳۲۲۰	۳۲۸۲۳۴	۷۸۲۵۰	۳۷۲۷۵۷
	مرد	۹۱۱۵۰۲	۱۵۷۰	۲۸۹۶۰۱	۱۴۲۵۲۴	۲۰۵۲۱۳	۵۴۰۷۱	۲۱۸۴۱۳
	زن	۴۵۱۷۲۰	۸۲۱	۸۸۵۷۷	۶۰۶۹۵	۱۲۳۰۲۰	۲۴۱۷۸	۱۵۴۳۴۳
۱۳۸۵	مرد و زن	۱۳۱۱۰۸۹	۲۰۷۳	۳۳۱۲۳۷	۱۹۹۳۳۷	۳۲۹۹۴۶	۶۰۱۳۹	۳۸۷۸۸۶
	مرد	۹۰۲۵۸۸	۲۰۴۴	۲۶۷۳۴۸	۱۴۶۱۵۴	۲۱۲۴۷۹	۳۷۳۲۲	۲۳۶۹۴۰
	زن	۴۰۸۵۰۰	۲۹	۶۳۸۸۹	۵۳۱۸۲	۱۱۷۴۶۶	۲۲۸۱۶	۱۵۰۹۴۵
۱۳۸۶	مرد و زن	۱۱۷۴۱۱۷	۹۷۹	۳۲۲۴۵۶	۱۷۳۱۳۶	۲۹۳۷۱۵	۵۱۴۷۴	۳۳۲۱۵۶
	مرد	۸۲۳۳۲۷	۳۴۴	۲۵۹۷۱۰	۱۲۹۹۲۲	۱۹۳۸۳۵	۲۹۸۷۵	۲۰۸۴۴۰
	زن	۳۵۱۷۸۹	۶۳۵	۶۲۷۴۵	۴۳۲۱۳	۹۹۸۸۰	۲۱۵۹۸	۱۲۳۷۱۶
۱۳۸۷	مرد و زن	۱۱۱۰۱۲۲	۳۳۶۳۶	۲۵۴۳۵۲	۱۵۲۴۹۷	۲۸۳۷۵۱	۵۸۵۲۷	۳۲۷۱۹۸
	مرد	۷۷۸۱۷۸	۲۵۱۲۸	۲۰۳۳۹۷	۱۱۰۴۶۷	۱۸۳۱۸۹	۳۹۸۷۲	۲۱۶۱۲۳
	زن	۳۳۱۹۴۳	۸۵۰۸	۵۰۹۵۴	۴۲۰۳۰	۱۰۰۵۶۱	۱۸۶۵۵	۱۱۱۰۷۵

همانطور که از جدول ۲۴ قابل مشاهده است تعداد جوانان بیکار ۲۹-۱۵ ساله که مدت زمان بیکاری آنها از ۱۲ ماه بیشتر بوده است، از ۷۱۰۱۲۴ نفر (۳۶,۹ درصد) در سال ۱۳۸۴ به ۷۱۰۱۲۰ نفر (۴۰,۶ درصد) در سال ۱۳۸۷ تغییر پیدا کرده است. برای مردان جوان نیز از ۴۱۳۶۶۶ نفر (۳۲,۶ درصد) در سال ۱۳۸۴ به ۴۴۲۳۵۲ نفر (۳۷,۳ درصد) در سال ۱۳۸۷ و در بین زنان جوان از ۲۹۶۴۵۶ نفر (۴۵,۱ درصد) در سال ۱۳۸۴ به ۲۶۷۷۶۶ نفر (۴۷,۸ درصد) در سال ۱۳۸۷ تغییر پیدا کرده است.

۲۴- بیکاران جوان (۲۹-۱۵ سال) بر حسب مدت بیکاری به تفکیک جنس

سال	جنس	کل	کمتر از ۱ ماه	۱ تا ۳ ماه	۴ تا ۶ ماه	۷ تا ۱۲ ماه	۱۳ تا ۱۸ ماه	۱۹ ماه و بیشتر
۱۳۸۴	مرد و زن	۱۹۲۶۸۹۶	۳۲۴۲	۵۱۱۲۵۵	۲۶۹۹۴۲	۴۳۲۱۳۸	۱۰۵۵۵۸	۶۰۴۵۶۶
	مرد	۱۲۶۹۲۶۵	۲۳۷۲	۳۹۴۸۹۴	۱۹۰۶۹۹	۲۶۷۵۲۱	۷۰۵۳۶	۳۴۳۱۳۰
	زن	۶۵۷۶۳۱	۸۶۹	۱۱۶۳۶۰	۷۹۲۴۲	۱۶۴۶۱۵	۳۵۰۲۱	۲۶۱۴۳۵
۱۳۸۵	مرد و زن	۱۹۱۳۶۱۷	۲۲۲۹	۴۶۳۰۹۸	۲۷۳۷۷۷	۴۴۵۳۴۳	۸۲۱۳۲	۶۴۶۴۰۶
	مرد	۱۲۸۸۹۸۰	۲۲۰۰	۳۷۵۸۲۳	۲۰۵۲۱۹	۲۸۵۴۷۷	۴۸۶۹۶	۳۷۱۲۶۲
	زن	۶۲۴۶۳۵	۲۹	۸۷۲۷۶	۶۸۵۵۷	۱۵۹۸۶۴	۳۳۴۳۴	۲۷۵۱۴۳
۱۳۸۶	مرد و زن	۱۸۰۳۹۸۱	۱۰۲۸	۴۴۵۲۹۵	۲۴۴۴۶۲	۴۱۶۹۶۶	۷۷۰۵۵	۶۱۸۹۷۲
	مرد	۱۲۱۱۲۱۵	۳۹۳	۳۵۹۱۴۰	۱۸۲۲۹۸	۲۶۵۴۴۰	۴۴۱۹۷	۳۵۹۵۴۴
	زن	۵۹۲۷۶۵	۶۳۵	۸۶۱۵۴	۶۲۱۶۳	۱۵۱۵۲۵	۳۲۸۵۶	۲۵۹۴۲۸
۱۳۸۷	مرد و زن	۱۷۴۷۳۳۶	۴۷۹۶۶	۳۶۱۷۱۰	۲۲۶۳۰۷	۴۰۱۰۷۰	۸۷۸۱۹	۶۲۲۳۰۱
	مرد	۱۱۸۷۰۳۳	۳۵۱۱۶	۲۹۲۵۲۹	۱۶۵۵۲۱	۲۵۱۵۱۱	۵۷۰۶۴	۳۸۵۲۸۸
	زن	۵۶۰۳۰۱	۱۲۸۴۹	۶۹۱۸۰	۶۰۷۸۶	۱۴۹۵۵۱	۳۰۷۵۴	۲۳۷۰۱۲

شاخصهای عمده نیروی کار

با توجه به جداول ۲ و ۳ که پیشتر آمده است سهم جوانان ۱۵-۲۴ ساله برای سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۴ محاسبه شده است (جدول ۲۵). قابل ملاحظه است که سهم جوانان از کل جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر از ۳۳,۸ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۳۰,۵ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش یافته است. این کاهش در بین مردان و زنان جوان و در مناطق شهری و روستایی نیز مشاهده می گردد.

جدول ۲۵- سهم جوانان ۱۵-۲۴ ساله از کل جمعیت ۱۵ سال و بیشتر

سن	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۳۳,۰	۳۵,۶
	مرد	۳۳,۰	۳۵,۸
	زن	۳۲,۹	۳۵,۳
۱۳۸۵	مرد و زن	۳۲,۱	۳۴,۳
	مرد	۳۲,۲	۳۴,۸
	زن	۳۱,۹	۳۳,۸
۱۳۸۶	مرد و زن	۳۱,۰	۳۳,۲
	مرد	۳۱,۲	۳۳,۹
	زن	۳۰,۸	۳۲,۵
۱۳۸۷	مرد و زن	۲۹,۹	۳۲,۲
	مرد	۳۰,۴	۳۳,۲
	زن	۲۹,۴	۳۱,۲

بر اساس نتایج مندرج در جداول ۲ و ۴ که پیشتر آمده است سهم جوانان ۱۵-۲۹ ساله برای سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۴ محاسبه شده است (جدول ۲۶). جدول زیر حاکی از این واقعیت است که تقریباً نیمی از جمعیت بیشتر از ۱۵ ساله در گروه سنی ۱۵-۲۹ سال واقع هستند و نشان دهنده جوان بودن کشور می باشد. قابل ملاحظه است که سهم جوانان از کل جمعیت ۱۵ سال و بیشتر از ۴۵,۵ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۴۲,۹ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش یافته است. این کاهش در بین مردان و زنان جوان و در مناطق شهری و روستایی نیز مشاهده می گردد.

جدول ۲۶- سهم جوانان ۱۵-۲۹ ساله از کل جمعیت ۱۵ سال و بیشتر

سن	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۴۴,۷	۴۷,۴
	مرد	۴۴,۷	۴۷,۵
	زن	۴۴,۷	۴۷,۲
۱۳۸۵	مرد و زن	۴۴,۰	۴۶,۳
	مرد	۴۴,۰	۴۶,۸
	زن	۴۴,۱	۴۵,۸
۱۳۸۶	مرد و زن	۴۳,۴	۴۴,۹
	مرد	۴۳,۵	۴۵,۵
	زن	۴۳,۳	۴۴,۴
۱۳۸۷	مرد و زن	۴۲,۶	۴۳,۷
	مرد	۴۳,۱	۴۴,۵
	زن	۴۲,۰	۴۲,۹

جدول زیر سهم جوانان ۱۵-۲۴ ساله را در بین افراد ۱۵-۶۴ ساله (جمعیت در سن کار) نشان می دهد و طی سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۴ دارای روندی نزولی در بین مردان و زنان و همچنین در مناطق شهری و روستایی می باشد.

۲۷- سهم جوانان ۱۵-۲۴ ساله از جمعیت ۱۵-۶۴ ساله به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی

نقاط روستایی	نقاط شهری	زن	مرد	مرد و زن	
۳۹,۰	۳۵,۲	۳۶,۱	۳۶,۶	۳۶,۳	۱۳۸۴
۳۷,۶	۳۴,۳	۳۴,۸	۳۵,۶	۳۵,۲	۱۳۸۵
۳۶,۳	۳۳,۱	۳۳,۵	۳۴,۵	۳۴,۰	۱۳۸۶
۳۵,۲	۳۱,۸	۳۲,۰	۳۳,۵	۳۲,۸	۱۳۸۷

همانطور که از جدول ۲۸ مشاهده می شود، سهم جوانان شاغل ۱۵-۲۴ ساله طی دوره ۱۳۸۷-۱۳۸۴ روندی نزولی داشته است (از ۲۳,۰ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۱۸,۹ درصد در سال ۱۳۸۷). این روند نزولی در مردان و زنان و همچنین در نقاط شهری و نقاط روستایی نیز دیده می شود.

۲۸- سهم جوانان شاغل ۱۵-۲۴ ساله از کل شاغلان ۱۵-۶۴ ساله به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی

نقاط روستایی	نقاط شهری	زن	مرد	مرد و زن	
۲۹,۰	۱۹,۹	۲۴,۶	۲۲,۶	۲۳,۰	۱۳۸۴
۲۶,۹	۱۸,۱	۲۲,۱	۲۱,۲	۲۱,۵	۱۳۸۵
۲۵,۳	۱۷,۸	۲۱,۷	۲۰,۰	۲۰,۳	۱۳۸۶
۲۳,۷	۱۶,۶	۱۹,۶	۱۸,۷	۱۸,۹	۱۳۸۷

با توجه به جدول ۲۹، سهم جوانان شاغل ۱۵-۲۴ ساله طی دوره ۱۳۸۷-۱۳۸۴ روندی نزولی داشته است (از ۳۷,۴ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۳۴,۶ درصد در سال ۱۳۸۷). این روند نزولی در مردان و زنان و همچنین در نقاط شهری و نقاط روستایی نیز دیده می شود.

۲۹- سهم جوانان شاغل ۱۵-۲۹ ساله از کل شاغلان ۱۵-۶۴ ساله به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی

نقاط روستایی	نقاط شهری	زن	مرد	مرد و زن	
۴۳,۱	۳۴,۴	۴۰,۲	۳۶,۷	۳۷,۴	۱۳۸۴
۴۱,۴	۳۵,۴	۳۹,۳	۳۷,۰	۳۷,۵	۱۳۸۵
۳۹,۴	۳۳,۹	۳۷,۸	۳۵,۳	۳۵,۸	۱۳۸۶
۴۲,۰	۳۴,۱	۳۶,۶	۳۴,۲	۳۴,۶	۱۳۸۷

همانطور که از جدول ۳۰ مشاهده می شود، جوانان بیکار ۱۵-۲۴ ساله از کل بیکاران درصد بالایی را بخود اختصاص داده اند و این موضوع نشان دهنده وضعیت بحرانی بازار کار جوانان می باشد. شاخص مذکور طی دوره ۱۳۸۷-۱۳۸۴ روندی نزولی داشته است و این روند نزولی در مردان و زنان و همچنین در نقاط شهری روستایی نیز دیده می شود.

۳۰- سهم جوانان بیکار ۱۵-۲۴ ساله از کل بیکاران ۱۵-۶۴ ساله به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی

نقاط روستایی	نقاط شهری	زن	مرد	مرد و زن	
۵۴,۹	۵۰,۷	۵۵,۴	۴۹,۹	۵۱,۶	۱۳۸۴
۵۳,۱	۴۹,۲	۵۳,۵	۴۸,۶	۵۰,۰	۱۳۸۵
۵۱,۸	۴۶,۵	۴۷,۸	۴۷,۰	۴۷,۶	۱۳۸۶
۵۱,۵	۴۵,۴	۴۹,۱	۴۵,۸	۴۶,۷	۱۳۸۷

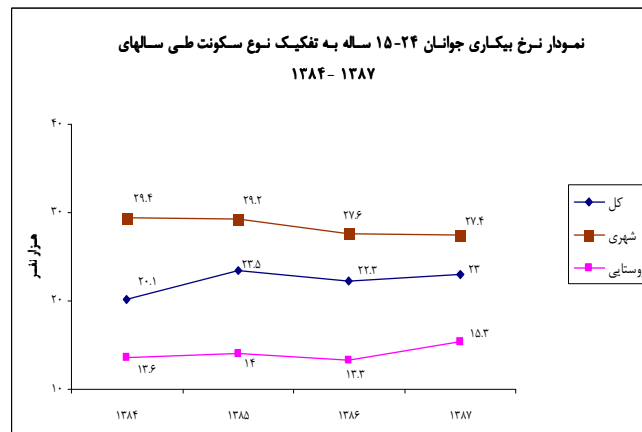
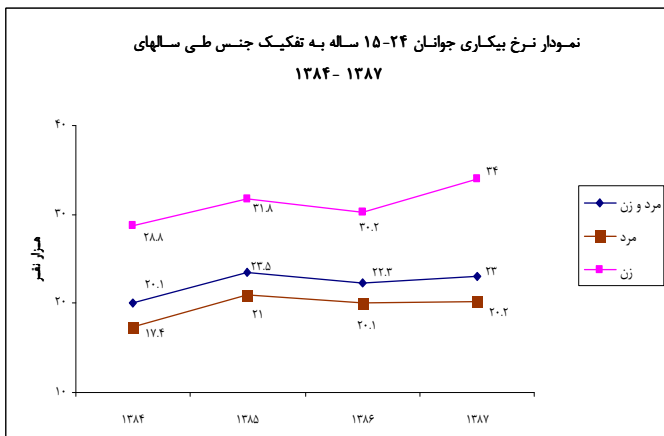
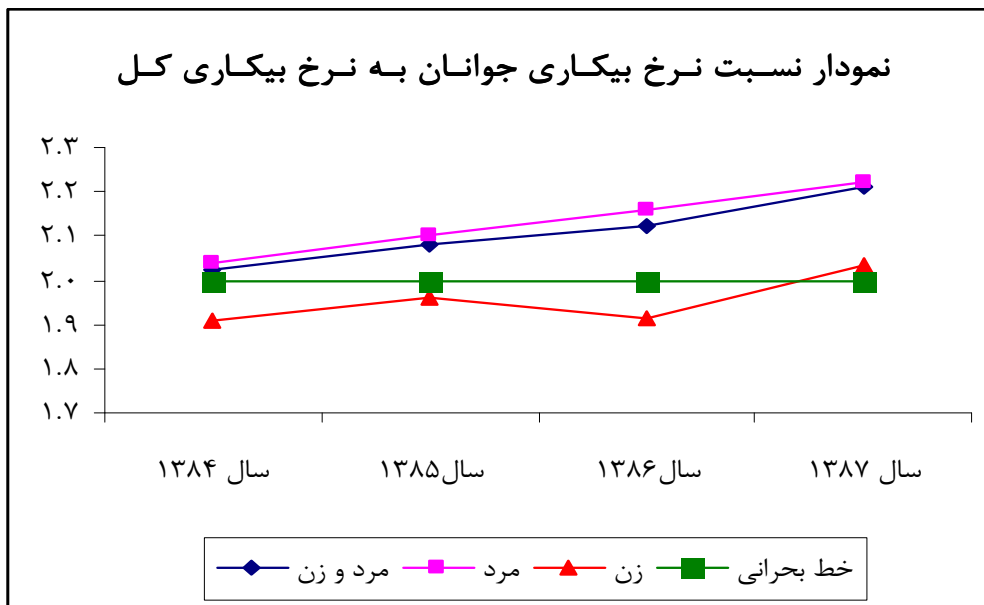
بر اساس استانداردهای بین المللی چنانچه نسبت نرخ بیکاری جوانان به نرخ بیکاری کل بیش از ۲ برابر باشد، نشان دهنده وخیم بودن وضعیت بیکاری جوانان می باشد. با توجه به اطلاعات مندرج در جدول ۳۱، با وجود کاهش در نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله طی سالهای ۱۳۸۷-۱۳۸۴ (از ۲۳,۳ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۲۳,۰ درصد در سال ۱۳۸۷) نرخ بیکاری جوانان نسبت به نرخ بیکاری کل همواره بیش از ۲ برابر بوده است و نشان دهنده وضعیت بحرانی جوانان می باشد. همچنین طی دوره زمانی ۱۳۸۴-۱۳۸۷ نرخ بیکاری مردان جوان از ۲۰,۴ درصد به ۲۰,۲ درصد و نرخ بیکاری زنان جوان از ۳۲,۶ درصد به ۳۴,۰ درصد کاهش یافته است. با وجود روند نزولی که در نرخ بیکاری مردان و زنان جوان نیز وجود داشته است، با توجه به نرخ بیکاری کل مردان و زنان، وضعیت وخیم مردان و زنان جوان (مخصوصاً مردان جوان) قابل مشاهده می باشد. نرخ بیکاری جوانان طی دوره مذکور در مناطق شهری نیز روندی کاهشی داشته است اما در مناطق روستایی از ۱۳,۶ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۱۵,۳ درصد در سال ۱۳۸۷ افزایش یافته است.

۳۱- نرخ بیکاری جوانان (۲۴-۱۵ ساله) به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی

سال	جنس	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۲۳,۳	۲۹,۴	۱۳,۶
	مرد	۲۰,۴	۲۴,۲	۱۴,۰
	زن	۳۲,۶	۴۸,۳	۱۲,۲
۱۳۸۵	مرد و زن	۲۳,۵	۲۹,۲	۱۴,۰
	مرد	۲۱,۰	۲۴,۴	۱۵,۰
	زن	۳۱,۸	۴۷,۰	۱۱,۰
۱۳۸۶	مرد و زن	۲۲,۳	۲۷,۶	۱۳,۳
	مرد	۲۰,۱	۲۳,۲	۱۴,۴
	زن	۳۰,۲	۴۵,۲	۱۰,۲
۱۳۸۷	مرد و زن	۲۳,۰	۲۷,۴	۱۵,۳
	مرد	۲۰,۲	۲۲,۹	۱۵,۴
	زن	۳۴,۰	۴۷,۰	۱۵,۰

سال ۱۳۸۷	سال ۱۳۸۶	سال ۱۳۸۵	سال ۱۳۸۴		
۱۰,۴	۱۰,۵	۱۱,۳	۱۱,۵	مرد و زن	نرخ بیکاری کل
۹,۱	۹,۳	۱۰,۰	۱۰,۰	مرد	
۱۶,۷	۱۵,۸	۱۶,۲	۱۷,۱	زن	
۲۳,۰	۲۲,۳	۲۳,۵	۲۳,۳	مرد و زن	نرخ بیکاری جوانان (۲۴-۱۵ ساله)
۲۰,۲	۲۰,۱	۲۱,۰	۲۰,۴	مرد	
۳۴,۰	۳۰,۲	۳۱,۸	۳۲,۶	زن	
۲,۲	۲,۱	۲,۱	۲,۰	مرد و زن	نسبت نرخ بیکاری جوانان به نرخ بیکاری کل
۲,۲	۲,۲	۲,۱	۲,۰	مرد	
۲,۰	۱,۹	۲,۰	۱,۹	زن	

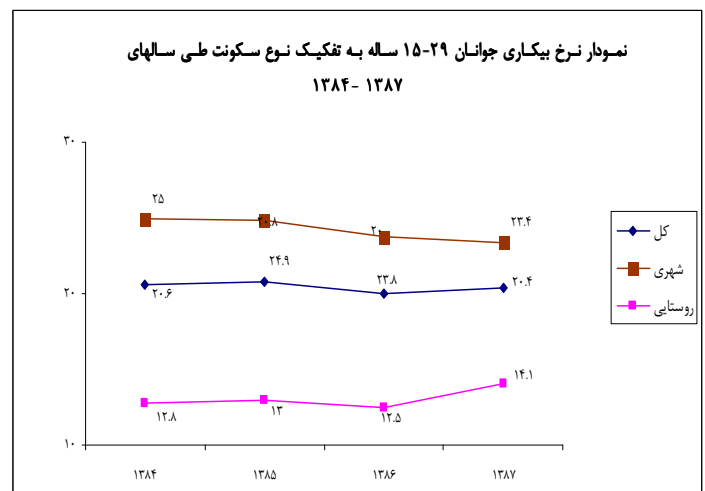
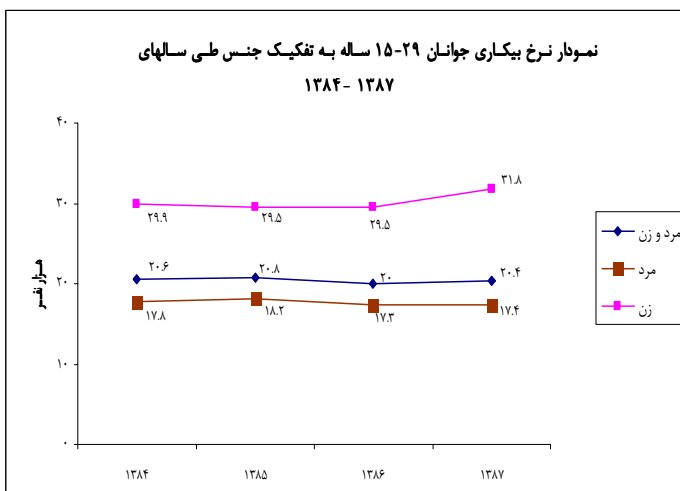

با وجود کاهش در نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ (از ۲۰٫۶ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۲۰٫۴ درصد در سال ۱۳۸۷) نرخ بیکاری جوانان در سال ۱۳۸۷ نسبت به نرخ بیکاری کل (۱۰٫۴ درصد) ۱٫۹۶ برابر بوده است و نشان دهنده وضعیت نامطلوب جوانان ۱۵-۲۹ ساله می باشد. همچنین طی دوره زمانی ۱۳۸۴-۱۳۸۷ نرخ بیکاری مردان جوان از ۱۷٫۸ درصد به ۱۷٫۴ درصد و نرخ بیکاری زنان جوان از ۲۹٫۹ درصد به ۳۱٫۸ درصد کاهش یافته است. با وجود روند نزولی که در بین مردان و زنان وجود داشته است، با توجه به نرخ بیکاری کل برای مردان و زنان در سال ۱۳۸۷ (بترتیب ۹٫۱ و ۱۶٫۷ درصد) باز هم وضعیت نامطلوب مردان و زنان جوان قابل مشاهده می باشد. نرخ بیکاری جوانان طی دوره مذکور در مناطق شهری نیز روندی کاهشی داشته است اما در مناطق روستایی از ۱۲٫۸ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۱۴٫۱ درصد در سال ۱۳۸۷ افزایش یافته است.

۳۲- نرخ بیکاری جوانان (۱۵-۲۹ ساله) به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی

سال	جنس	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۲۰٫۶	۲۵٫۰	۱۲٫۸
	مرد	۱۷٫۸	۲۰٫۳	۱۳٫۱
	زن	۲۹٫۹	۴۱٫۸	۱۲٫۰
۱۳۸۵	مرد و زن	۲۰٫۸	۲۴٫۹	۱۳٫۰
	مرد	۱۸٫۲	۲۰٫۵	۱۳٫۶
	زن	۲۹٫۵	۴۰٫۷	۱۱٫۰
۱۳۸۶	مرد و زن	۲۰٫۰	۲۳٫۸	۱۲٫۵
	مرد	۱۷٫۳	۱۹٫۳	۱۳٫۱
	زن	۲۹٫۵	۴۰٫۸	۱۰٫۷
۱۳۸۷	مرد و زن	۲۰٫۴	۲۳٫۴	۱۴٫۱
	مرد	۱۷٫۴	۱۹٫۱	۱۳٫۸
	زن	۳۱٫۸	۴۰٫۸	۱۵٫۱

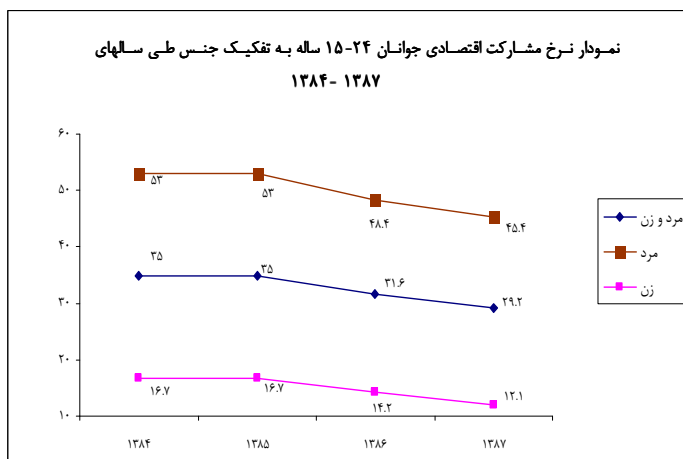

نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۴ ساله از ۳۵,۰ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۲۹,۲ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش یافته است. این روند برای مردان و زنان نیز وجود داشته است، بطوریکه نرخ مشارکت اقتصادی مردان جوان از ۵۳,۰ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۴۵,۴ درصد در سال ۱۳۸۷ و برای زنان جوان از ۱۶,۷ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۱۲,۱ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش یافته است. در مناطق شهری و روستایی نیز نرخ مشارکت اقتصادی جوانان دارای روندی نزولی بوده است (از ۳۱,۷ درصد به ۲۶,۵ درصد در مناطق شهری و از ۴۱,۸ درصد به ۳۵,۴ درصد برای مناطق روستایی).

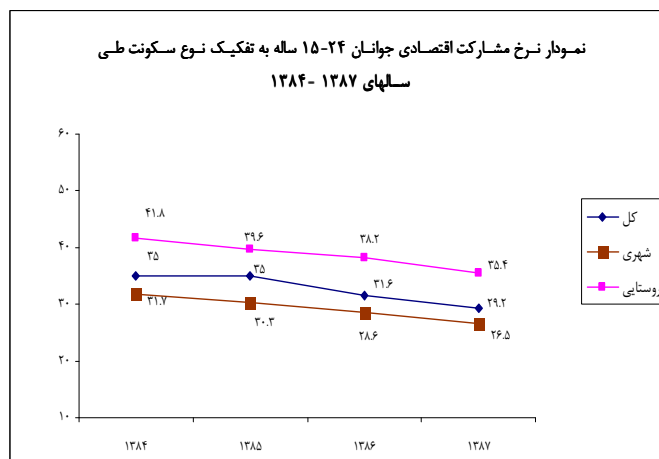
۳۳- نرخ مشارکت اقتصادی جوانان (۱۵-۲۴ ساله) به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی

سال	جنس	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۳۵,۰	۳۱,۷	۴۱,۸
	مرد	۵۳,۰	۴۹,۱	۶۱,۴
	زن	۱۶,۷	۱۴,۰	۲۲,۴
۱۳۸۵	مرد و زن	۳۳,۳	۳۰,۳	۳۹,۶
	مرد	۵۰,۴	۴۷,۱	۵۱,۴
۱۳۸۶	مرد و زن	۳۱,۶	۲۸,۶	۳۱,۲
	مرد	۴۸,۴	۴۴,۹	۵۶,۳
۱۳۸۷	مرد و زن	۲۹,۲	۲۶,۵	۳۵,۴
	مرد	۴۵,۴	۴۱,۹	۵۳,۶
	زن	۱۲,۱	۱۰,۳	۱۶,۴

نمودار نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۴ ساله به تفکیک جنس طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷

نمودار نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۴ ساله به تفکیک نوع سکونت طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷

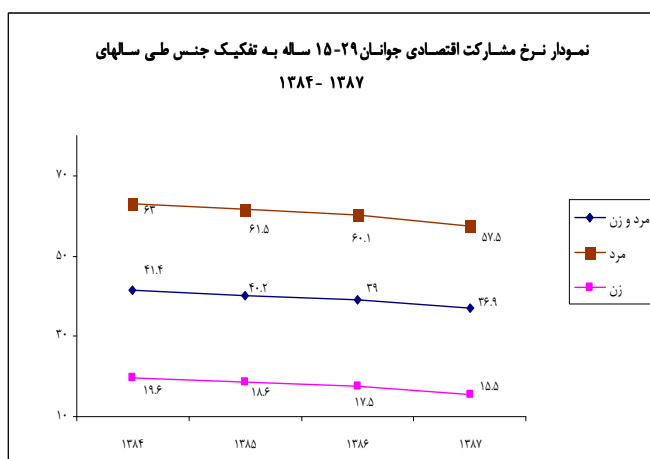
اشتغال جوانان

نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۹ ساله از ۴۱,۴ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۳۶,۹ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش یافته است. این روند برای مردان و زنان نیز وجود داشته است، بطوریکه نرخ مشارکت اقتصادی مردان جوان از ۶۳,۰ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۵۷,۵ درصد در سال ۱۳۸۷ و برای زنان جوان از ۱۹,۶ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۱۵,۵ درصد در سال ۱۳۸۷ کاهش یافته است. در مناطق شهری و روستایی نیز نرخ مشارکت اقتصادی جوانان دارای روندی نزولی بوده است (از ۳۹,۱ درصد به ۳۵,۳ درصد در مناطق شهری و از ۴۶,۳ درصد به ۴۰,۹ درصد برای مناطق روستایی).

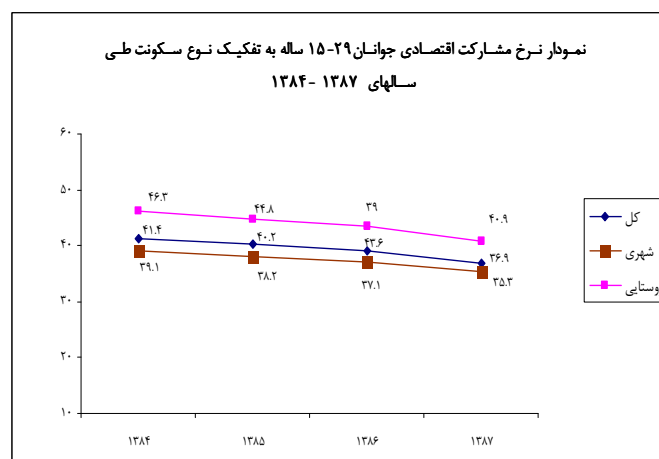
۳۴- نرخ مشارکت اقتصادی جوانان (۱۵-۲۹ ساله) به تفکیک جنس، نقاط شهری و روستایی

سال	جنس	کل کشور	نقاط شهری	نقاط روستایی
۱۳۸۴	مرد و زن	۴۱,۴	۳۹,۱	۴۶,۳
	مرد	۶۳,۰	۶۰,۳	۶۸,۹
	زن	۱۹,۶	۱۷,۴	۲۴,۱
۱۳۸۵	مرد و زن	۴۰,۲	۳۸,۲	۴۴,۸
	مرد	۶۱,۵	۵۹,۰	۶۷,۰
	زن	۱۸,۶	۱۶,۹	۲۲,۴
۱۳۸۶	مرد و زن	۳۹,۰	۳۷,۱	۴۳,۶
	مرد	۶۰,۱	۵۷,۸	۶۵,۳
	زن	۱۷,۵	۱۵,۷	۲۱,۷
۱۳۸۷	مرد و زن	۳۶,۹	۳۵,۳	۴۰,۹
	مرد	۵۷,۵	۵۵,۳	۶۲,۹
	زن	۱۵,۵	۱۴,۳	۱۸,۴

نمودار نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۹ ساله به تفکیک جنس طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷

نمودار نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۹ ساله به تفکیک نوع سکونت طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷

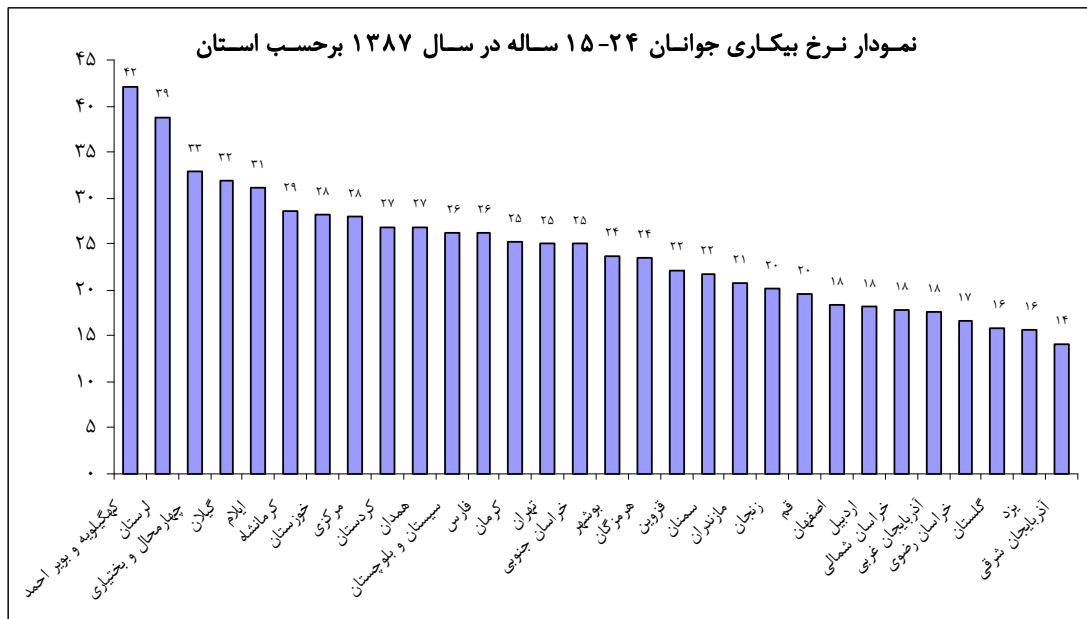

با توجه به جدول ۳۵ که نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله را به تفکیک استان نشان می دهد، طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ استان آذربایجان شرقی همواره کمترین نرخ بیکاری جوانان و استان کهگیلویه و بویر احمد همواره بیشترین نرخ بیکاری جوانان را داشته است.

۳۵- نرخ بیکاری در جمعیت ۲۴-۱۵ ساله بر حسب استان

استان	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷
کل کشور	۲۳,۳	۲۳,۵	۲۲,۳	۲۳,۰
آذربایجان شرقی	۸,۸	۱۰,۶	۱۴,۴	۱۴,۰
آذربایجان غربی	۱۷,۳	۱۸,۰	۱۵,۸	۱۷,۶
اردبیل	۲۱,۹	۲۳,۰	۲۲,۵	۱۸,۱
اصفهان	۲۲,۷	۲۱,۴	۱۹,۵	۱۸,۳
ایلام	۳۴,۱	۳۶,۱	۲۸,۴	۳۱,۱
بوشهر	۲۷,۳	۲۲,۸	۱۸,۶	۲۳,۷
تهران	۲۹,۴	۲۸,۰	۲۲,۴	۲۵,۱
چهارمحال و بختیاری	۲۲,۷	۲۴,۹	۲۶,۷	۳۲,۸
خراسان جنوبی	۲۵,۸	۲۶,۱	۳۲,۱	۲۵,۰
خراسان رضوی	۱۷,۱	۱۶,۶	۱۵,۰	۱۶,۶
خراسان شمالی	۱۵,۹	۱۸,۳	۱۷,۹	۱۷,۸
خوزستان	۲۶,۵	۲۷,۷	۲۷,۲	۲۸,۱
زنجان	۱۹,۰	۲۳,۲	۱۸,۱	۲۰,۲
سمنان	۲۵,۱	۲۶,۸	۲۰,۰	۲۱,۷
سیستان و بلوچستان	۲۱,۵	۲۳,۳	۲۵,۸	۲۶,۳
فارس	۲۵,۵	۲۶,۴	۲۵,۳	۲۶,۳
قزوین	۲۱,۷	۲۳,۰	۲۲,۵	۲۲,۱
قم	۲۰,۱	۲۰,۶	۱۸,۵	۱۹,۶
کردستان	۲۲,۰	۲۲,۶	۱۹,۱	۲۶,۹
کرمان	۳۰,۲	۲۷,۰	۲۷,۳	۲۵,۳
کرمانشاه	۳۰,۷	۳۵,۳	۳۳,۶	۲۸,۵
کهگیلویه و بویر احمد	۴۰,۶	۳۹,۹	۴۸,۵	۴۲,۱
گلستان	۱۶,۸	۱۷,۸	۱۷,۷	۱۵,۹
گیلان	۳۴,۰	۲۸,۳	۳۰,۹	۳۱,۸
لرستان	۲۹,۸	۳۵,۲	۳۸,۱	۳۸,۷
مازندران	۲۲,۵	۲۱,۵	۲۱,۳	۲۰,۸
مرکزی	۲۴,۹	۲۸,۷	۲۴,۴	۲۷,۹
هرمزگان	۲۳,۲	۱۹,۷	۲۳,۴	۲۳,۵
همدان	۲۱,۴	۲۶,۲	۲۸,۰	۲۶,۹
یزد	۱۵,۷	۱۴,۶	۱۹,۳	۱۵,۶

بر اساس اطلاعات بدست آمده از طرح آمارگیری نیروی کار که بصورت فصلی اجرا می گردد، نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۴ ساله طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۶ همواره دارای بیشترین مقدار در فصل تابستان و کمترین مقدار در فصل زمستان بوده است. اما در سال ۱۳۸۷ بیشترین نرخ مشارکت اقتصادی جوانان مربوط به فصل بهار و کمترین آن مربوط به فصل پاییز بوده است.

۳۶- نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵-۲۴ ساله بر حسب جنس

سال	بهار			تابستان			پاییز			زمستان		
	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن
۱۳۸۴	۳۵,۸	۵۳,۵	۱۷,۸	۳۷,۷	۵۶,۳	۱۸,۸	۳۴,۵	۵۲,۵	۱۵,۹	۳۲,۵	۵۰,۰	۱۴,۶
۱۳۸۵	۳۳,۸	۵۰,۸	۱۶,۶	۳۵,۸	۵۴,۳	۱۶,۶	۳۲,۷	۴۹,۷	۱۵,۰	۳۱,۴	۴۸,۱	۱۴,۱
۱۳۸۶	۳۲,۳	۴۸,۹	۱۵,۲	۳۴,۲	۵۲,۲	۱۵,۶	۳۰,۹	۴۷,۹	۱۳,۴	۲۹,۰	۴۴,۷	۱۲,۴
۱۳۸۷	۳۱,۴	۴۷,۶	۱۴,۳	۲۹,۶	۴۶,۳	۱۲,۱	۲۷,۴	۴۳,۵	۱۰,۴	۲۸,۳	۴۴,۲	۱۱,۷
۱۳۸۸	۳۰,۶	۴۶,۳	۱۴,۱	۳۱,۴	۴۹,۲	۱۲,۹	۲۶,۵	۴۱,۶	۱۱,۲	-	-	-

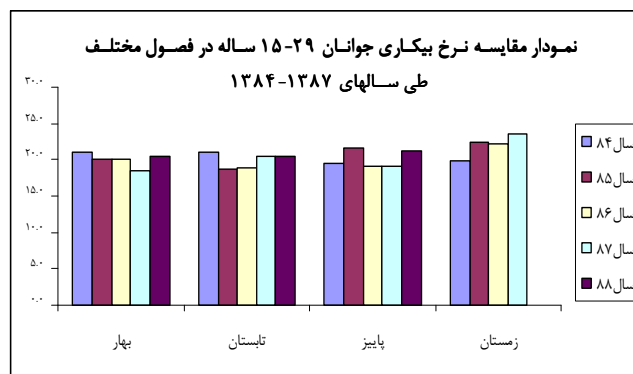
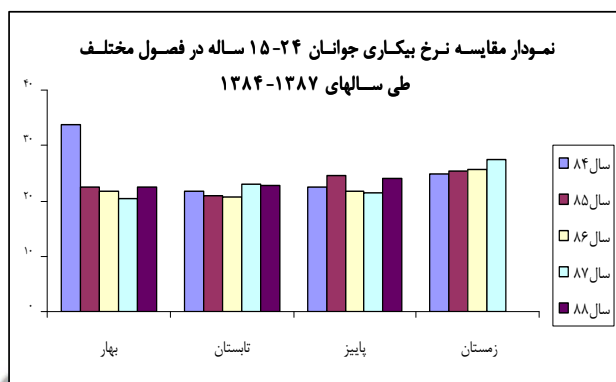
با توجه به جداول ۳۷ که نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله را به تفکیک فصل نشان می دهد، نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ همواره دارای بیشترین مقدار در فصل زمستان و کمترین مقدار در فصل تابستان بوده است (جز در سال ۱۳۸۷ که در فصل بهار کمترین نرخ بیکاری جوانان وقوع یافته است). اما نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله که در جدول ۳۷ آمده است روند مشخصی را در فصول مختلف نشان نمی دهد.

۳۷- نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله بر حسب جنس

سال	بهار			تابستان			پاییز			زمستان		
	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن
۱۳۸۴	۲۳,۸	۲۰,۶	۳۳,۷	۲۱,۷	۱۸,۹	۳۰,۳	۲۲,۴	۱۹,۶	۳۱,۸	۲۴,۹	۲۲,۶	۳۳,۱
۱۳۸۵	۲۲,۶	۲۰,۷	۲۸,۶	۲۰,۹	۱۸,۲	۳۰,۱	۲۴,۷	۲۱,۹	۳۴,۲	۲۵,۴	۲۳,۲	۳۳,۲
۱۳۸۶	۲۱,۸	۱۹,۵	۲۹,۳	۲۰,۶	۱۸,۲	۲۸,۷	۲۱,۶	۱۹,۲	۳۰,۷	۲۵,۶	۲۳,۷	۳۲,۹
۱۳۸۷	۲۰,۴	۱۷,۴	۳۰,۷	۲۳,۱	۱۹,۹	۳۵,۹	۲۱,۵	۱۹,۲	۳۱,۶	۲۷,۴	۲۴,۷	۳۸,۱
۱۳۸۸	۲۲,۴	۲۰,۰	۳۰,۶	۲۲,۷	۲۰,۹	۲۹,۹	۲۴,۱	۲۱,۷	۳۳,۱	-	-	-

۳۸- نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۹ ساله بر حسب جنس

سال	بهار			تابستان			پاییز			زمستان		
	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن	مرد وزن	مرد	زن
۱۳۸۴	۲۱,۰	۱۷,۹	۳۰,۸	۲۱,۰	۱۹,۵	۱۷,۹	۱۹,۵	۱۹,۸	۱۶,۶	۱۹,۸	۲۱,۹	۱۷,۰
۱۳۸۵	۲۰,۰	۱۷,۹	۲۶,۵	۱۸,۷	۱۵,۹	۲۸,۱	۲۱,۶	۱۸,۸	۳۱,۲	۲۲,۴	۲۰,۰	۳۰,۹
۱۳۸۶	۲۰,۰	۱۷,۳	۲۹,۰	۱۸,۸	۱۵,۹	۲۸,۵	۱۹,۱	۱۶,۲	۲۹,۸	۲۲,۳	۱۹,۹	۳۱,۲
۱۳۸۷	۱۸,۶	۱۵,۴	۲۹,۵	۲۰,۵	۱۷,۲	۳۳,۸	۱۹,۰	۱۶,۴	۳۰,۱	۲۳,۵	۲۰,۸	۳۴,۰
۱۳۸۸	۲۰,۴	۱۷,۸	۲۹,۰	۲۰,۴	۱۸,۳	۲۸,۸	۲۱,۲	۱۸,۶	۳۰,۸	-	-	-

اشتغال جوانان

جدول زیر که سهم اشتغال جوانان ۱۵-۲۴ ساله را به تفکیک فصل در بخشهای عمومی و خصوصی نشان می دهد حاکی از این است که کمترین سهم اشتغال جوانان در بخش خصوصی مربوط به بهار ۱۳۸۴ و زمستان ۱۳۸۶ (۸۸,۱) درصد) و بیشترین مقدار مربوط به بهار ۱۳۸۸ (۹۱,۸ درصد) بوده است. همچنین کمترین سهم اشتغال جوانان در بخش عمومی مربوط به بهار ۱۳۸۸ (۸,۲ درصد) و بیشترین مقدار مربوط به بهار ۱۳۸۴ و زمستان ۱۳۸۶ (۱۰,۲ درصد) بوده است.

۳۹- سهم اشتغال جوانان ۱۵-۲۴ ساله در بخشهای خصوصی و عمومی

سال	بهار		تابستان		پاییز		زمستان	
	خصوصی	عمومی	خصوصی	عمومی	خصوصی	عمومی	خصوصی	عمومی
۱۳۸۴	۸۸,۱	۱۰,۲	۹۰,۱	۸,۳	۸۹,۴	۹,۰	۸۸,۹	۹,۶
۱۳۸۵	۸۹,۸	۸,۷	۹۰,۵	۸,۳	۸۹,۴	۸,۸	۸۹,۲	۹,۳
۱۳۸۶	۸۹,۶	۸,۹	۸۹,۸	۹,۲	۹۰,۰	۸,۹	۸۸,۱	۱۰,۳
۱۳۸۷	۹۰,۷	۹,۳	۹۰,۰	۱۰,۰	۹۰,۲	۹,۸	۸۹,۸	۱۰,۲
۱۳۸۸	۹۱,۸	۸,۲	۹۱,۷	۸,۳	-	-	-	-

طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ سهم اشتغال جوانان ۱۵-۲۴ ساله در بخش کشاورزی در زمستان سال ۱۳۸۷ دارای کمترین مقدار (۱۷,۱ درصد) و در تابستان ۱۳۸۵ دارای بیشترین مقدار (۳۰,۰ درصد) بوده است. همچنین در بخش صنعت کمترین سهم مربوط به تابستان ۱۳۸۴ (۲۹,۳ درصد) و بیشترین سهم مربوط به زمستان ۱۳۸۷ (۴۴,۷ درصد) و در بخش خدمات نیز کمترین و بیشترین سهم بترتیب مربوط به فصول تابستان ۱۳۸۵ (۳۲,۳ درصد) و زمستان ۱۳۸۴ (۴۷,۰ درصد) بوده است.

۴۰- سهم اشتغال جوانان ۱۵-۲۴ ساله در بخشهای عمده اقتصادی

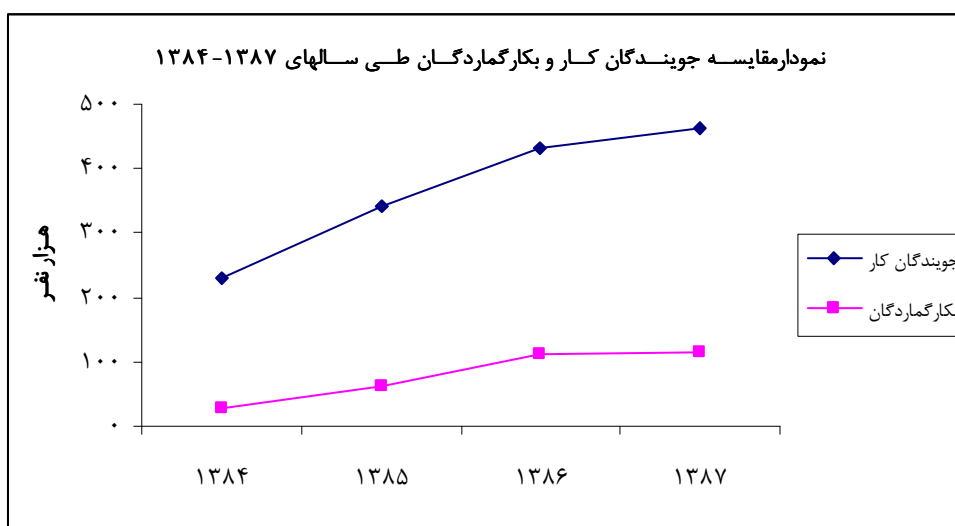
سال	بهار			تابستان			پاییز			زمستان		
	کشاورزی	صنعت	خدمات	کشاورزی	صنعت	خدمات	کشاورزی	صنعت	خدمات	کشاورزی	صنعت	خدمات
۱۳۸۴	۲۹,۴	۳۶,۱	۳۴,۵	۲۷,۹	۲۹,۳	۴۲,۸	۲۳,۵	۳۱,۲	۴۵,۳	۲۱,۱	۳۱,۹	۴۷,۰
۱۳۸۵	۲۵,۸	۳۹,۶	۳۴,۵	۳۰,۰	۳۷,۷	۳۲,۳	۲۰,۷	۴۳,۴	۳۵,۹	۱۹,۲	۴۳,۶	۳۷,۲
۱۳۸۶	۲۶,۵	۳۹,۶	۳۳,۹	۲۵,۲	۳۱,۵	۴۳,۲	۲۲,۳	۴۲,۶	۳۵,۰	۱۷,۷	۴۳,۴	۳۸,۹
۱۳۸۷	۲۵,۰	۳۹,۸	۳۵,۰	۲۳,۴	۴۰,۴	۳۶,۲	۱۹,۹	۴۳,۵	۳۶,۶	۱۷,۱	۴۴,۷	۳۸,۳
۱۳۸۸	۲۵,۹	۳۷,۵	۳۶,۶	۲۵,۴	۳۸,۸	۳۵,۸	-	-	-	-	-	-

جدول زیر که اطلاعات جویندگان کار و بکار گمارده شدگان را طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۷ نشان می دهد حاکی از این واقعیت است که تعداد جویندگان کار جوان که در مراکز خدمات اشتغال و کاریابیهای غیردولتی ثبت نام نموده اند، از ۲۲۸۵۸۳ نفر (۴۲,۵ درصد) در سال ۱۳۸۴ به ۴۶۱۳۸۹ نفر (۴۱,۷ درصد) در سال ۱۳۸۷ تغییر یافته است. همچنین تعداد بکارگمارده شدگان از ۲۸۴۹۳ نفر (۳۴,۱ درصد) در سال ۱۳۸۴ به ۱۱۵۶۱۰ نفر (۳۳,۹ درصد) در سال ۱۳۸۷ تغییر کرده است. نسبت بکارگماردگان به جویندگان کار نیز از ۱۲,۵ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۲۵,۱ درصد در سال ۱۳۸۷ افزایش یافته است.

۴۱- جویندگان کار و بکارگمارده شدگان جوان ۱۵-۲۴ ساله در کل کشور

سال	جویندگان کار	بکارگمارده شدگان
۱۳۸۴	۲۲۸۵۸۳	۲۸۴۹۳
کل	۵۳۷۹۸۴	۸۳۵۱۱
۱۳۸۵	۳۴۲۰۶۰	۶۰۶۹۱
کل	۸۱۷۰۱۹	۱۴۱۷۹۰
۱۳۸۶	۴۳۱۱۲۹	۱۱۲۹۱۰
کل	۱۰۱۷۰۸۶	۲۷۷۵۴۵
۱۳۸۷	۴۶۱۳۸۹	۱۱۵۶۱۰
کل	۱۱۰۶۷۳۸	۳۴۱۳۴۲

جدول ۴۲ نشان می دهد جمعیت فعال جوان از ۵۷۷ میلیون نفر در سال ۱۹۹۷ به ۶۰۲ میلیون نفر در سال ۲۰۰۷ (حدود ۴,۴ درصد) افزایش یافته است. سهم نیروی کار جوان از کل جمعیت جوانان (نرخ مشارکت اقتصادی) از ۵۵,۲ درصد در سال ۱۹۹۷ به ۵۰,۵ درصد در سال ۲۰۰۷ کاهش یافته است. این کاهش می تواند دلیل ادامه تحصیل جوانان باشد. در سال ۲۰۰۷ تعداد جوانان شاغل ۵۳۱ میلیون نفر بوده است که نسبت به سال ۱۹۹۷ ۱۷,۰ میلیون افزایش داشته است. اما از آنجا که جمعیت کل جوانان نسبت به شاغلان جوان رشد سریعتری داشته است، سهم جوانانی که شاغل هستند نسبت به کل جمعیت جوانان از ۴۹,۲ به ۴۴,۵ درصد نزول پیدا کرده است. در سال ۲۰۰۷ نرخ بیکاری جوانان ۱۱,۹ درصد بوده است درحالیکه نرخ بیکاری کل ۵,۷ درصد و نرخ بیکاری بزرگسالان ۴,۲ درصد بوده است. نرخ بیکاری جوانان سه برابر نرخ بیکاری بزرگسالان می باشد.

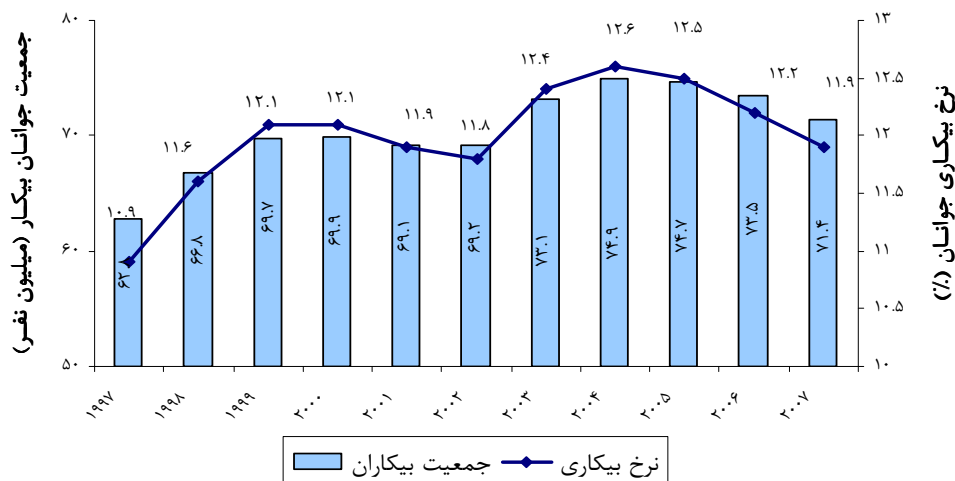
۴۲- شاخصهای بازار کار جهانی برای جوانان ۱۵-۲۴ ساله، ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۷

زن		مرد		مرد و زن		
۲۰۰۷	۱۹۹۷	۲۰۰۷	۱۹۹۷	۲۰۰۷	۱۹۹۷	
۵۸۰,۴	۵۱۱,۰	۶۱۱,۶	۵۳۴,۱	۱۱۹۲,۰	۱۰۴۵,۲	جمعیت (میلیون نفر)
۲۴۷,۵	۲۳۷,۸	۳۵۴,۷	۳۳۹,۰	۶۰۲,۲	۵۷۶,۹	جمعیت فعال (میلیون نفر)
۲۱۷,۳	۲۱۱,۱	۳۱۳,۵	۳۰۲,۹	۵۳۰,۸	۵۱۴,۰	شاغل (میلیون نفر)
۳۰,۱	۲۶,۷	۴۱,۲	۳۶,۱	۷۱,۴	۶۲,۸	بیکار (میلیون نفر)
۴۲,۶	۴۶,۵	۵۸,۰	۶۳,۵	۵۰,۵	۵۵,۲	نرخ مشارکت اقتصادی (%)
۳۷,۴	۴۱,۳	۵۱,۳	۵۶,۷	۴۴,۵	۴۹,۲	سهم شاغلین از کل جمعیت
۱۲,۲	۱۱,۲	۱۱,۶	۱۰,۷	۱۱,۹	۱۰,۹	نرخ بیکاری (%)

۴۳- جمعیت و نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله در جهان

سال	۱۹۹۷	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۲۰۰۰	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷
جمعیت بیکار (میلیون نفر)	۶۲,۸	۶۶,۸	۶۹,۷	۶۹,۹	۶۹,۱	۶۹,۲	۷۳,۱	۷۴,۹	۷۴,۷	۷۳,۵	۷۱,۴
نرخ بیکاری (%)	۱۰,۹	۱۱,۶	۱۲,۱	۱۲,۱	۱۱,۹	۱۱,۸	۱۲,۴	۱۲,۶	۱۲,۵	۱۲,۲	۱۱,۹

نمودار جمعیت جوانان بیکار و نرخ بیکاری جوانان در جهان، ۱۹۹۷-۲۰۰۷

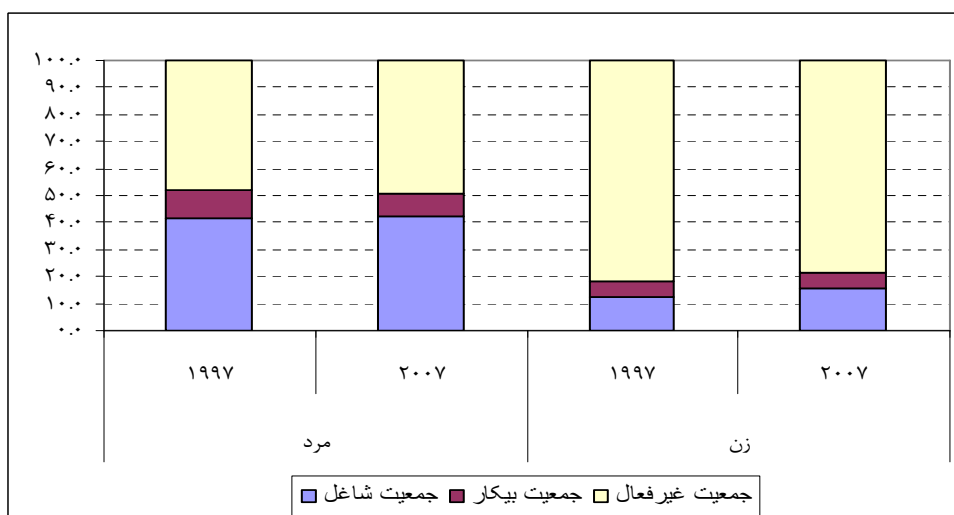
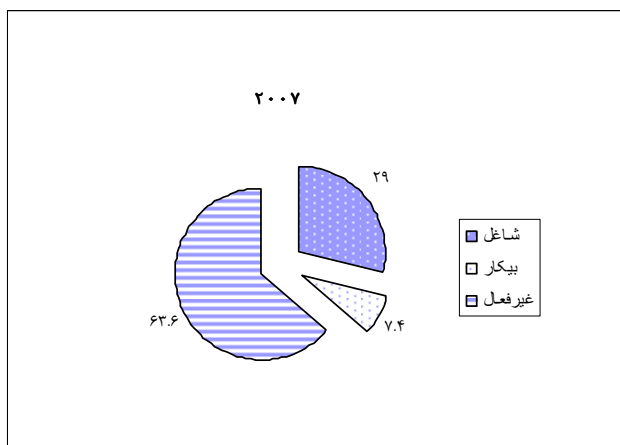
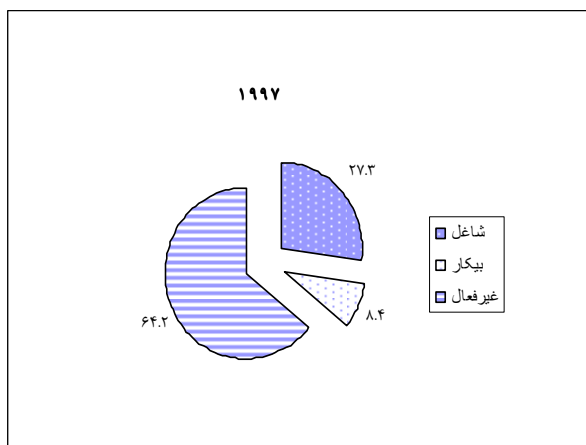

همانطور که از جدول ۴۴ و نمودار قبل قابل مشاهده است، تعداد جوانان بیکار در فاصله سالهای ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۷ حدود ۱۳٫۶ درصد، از ۶۲٫۸ تا ۷۱٫۴ میلیون نفر، افزایش یافته است. هرچند که در سالهای اخیر یک روند کاهشی داشته است. بیشترین مقدار مربوط به سال ۲۰۰۴ با ۷۴٫۹ میلیون نفر بوده است و پس از آن کاهش یافته است. نرخ بیکاری جوانان نیز در دهه مذکور از ۱۰٫۹ درصد به ۱۱٫۹ درصد افزایش یافته است، اما از سال ۲۰۰۴ که نرخ بیکاری جوانان بیشترین مقدار بوده است (۱۲٫۶) روندی کاهشی داشته است. جوانان ۴۰٫۲ درصد از جمعیت بیکار را تشکیل می دهند در حالیکه فقط ۲۴٫۷ درصد از جمعیت در سن کار (۱۵ سال و بیشتر) جوانان هستند.

۴۴- جمعیت جوانان ۱۵-۲۴ ساله بر حسب وضع فعالیت و جنس در خاور میانه

زن		مرد		مرد و زن		
۲۰۰۷	۱۹۹۷	۲۰۰۷	۱۹۹۷	۲۰۰۷	۱۹۹۷	
۳۱۳۱	۱۹۰۹	۹۰۵۰	۶۷۷۴	۱۲۱۸۱	۸۶۸۳	جمعیت شاغل (هزار نفر)
۱۲۶۲	۹۱۸	۱۸۶۸	۱۷۶۵	۳۱۳۰	۲۶۸۳	جمعیت بیکار (هزار نفر)
۱۶۰۸۱	۱۲۵۷۶	۱۰۶۳۵	۷۸۲۴	۲۶۷۱۶	۲۰۴۰۰	جمعیت غیرفعال (هزار نفر)

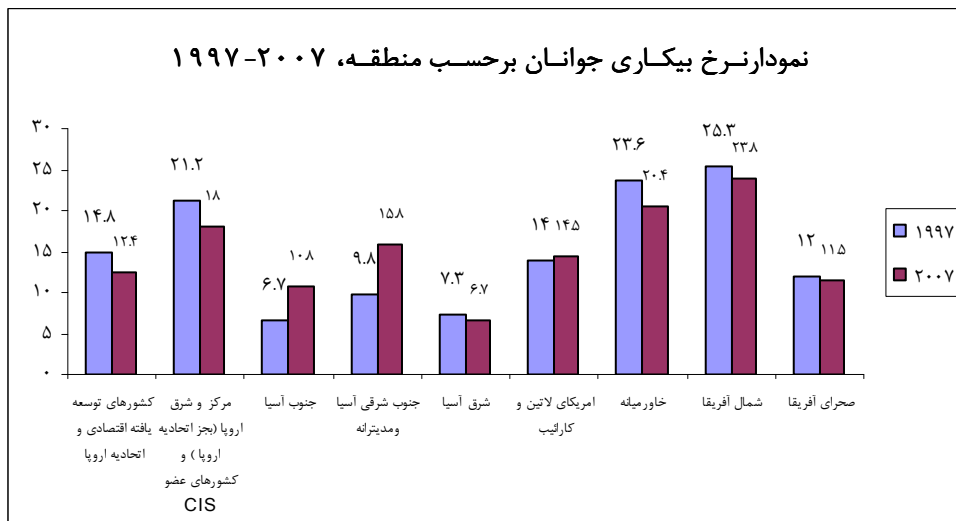
با توجه به جدول فوق جمعیت جوانان بیکار در منطقه خاور میانه از ۲٫۷ میلیون نفر در سال ۱۹۹۷ به ۳٫۱ میلیون نفر در سال ۲۰۰۷ (۱۴٫۸ درصد) و همچنین جمعیت جوانان شاغل از ۸٫۷ میلیون نفر در سال ۱۹۹۷ به ۱۲٫۲ میلیون نفر در سال ۲۰۰۷ (۴۰٫۲ درصد) افزایش یافته است. جمعیت غیر فعال نیز از ۲۰٫۴ میلیون نفر در سال ۱۹۹۷ به ۲۶٫۷ میلیون نفر در سال ۲۰۰۷ (۳۰٫۹ درصد) افزایش یافته است.

جدول زیر که نرخ بیکاری جوانان را در کل جهان بر حسب منطقه نشان می دهد حاکی از این واقعیت است که نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله در سال ۲۰۰۷ در منطقه آسیای شرقی دارای کمترین مقدار و در شمال آفریقا و منطقه خاورمیانه بیشترین مقدار بوده است . و در بیشتر مناطق (بجز جنوب آسیا و جنوب شرقی آسیا) نسبت به سال ۱۹۹۷ کاهش پیدا کرده است.

۴۵- نرخ بیکاری جوانان ۱۵-۲۴ ساله در کل جهان و مناطق مشخص شده

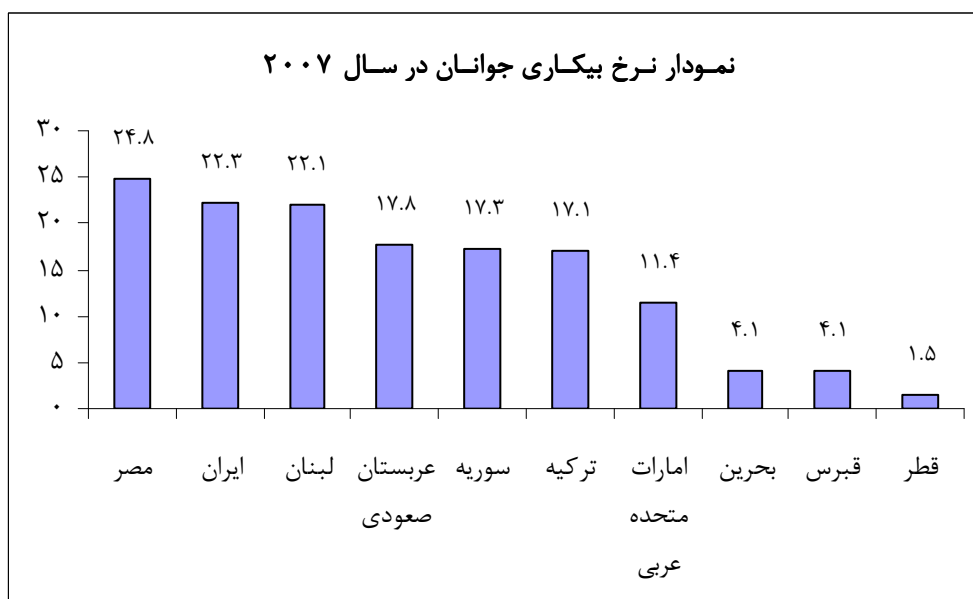
سال	۱۹۹۷	۲۰۰۷
کشورهای توسعه یافته اقتصادی و اتحادیه اروپا	۱۴,۸	۱۲,۴
مرکز و شرق اروپا (بجز اتحادیه اروپا) و کشورهای عضو CIS	۲۱,۲	۱۸,۰
جنوب آسیا	۶,۷	۱۰,۸
جنوب شرقی آسیا و مدیترانه	۹,۸	۱۵,۸
شرق آسیا	۷,۳	۶,۷
امریکای لاتین و کارائیب	۱۴,۰	۱۴,۵
خاورمیانه	۲۳,۶	۲۰,۴
شمال آفریقا	۲۵,۳	۲۳,۸
صحرای آفریقا	۱۲,۰	۱۱,۵

جدول زیر نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله را در سال ۲۰۰۷ برای کشورهای خاورمیانه نشان می دهد (کشورهای عضو خاورمیانه که در جدول وجود ندارد اطلاعات نداشته اند). با توجه به جدول و نمودار زیر بیشترین نرخ بیکاری جوانان مربوط به کشور مصر و بعد از آن کشور ایران و کمترین نرخ بیکاری جوانان مربوط به کشور قطر بوده است.

۴۶- نرخ بیکاری جوانان ۲۴-۱۵ ساله در کشورهای خاور میانه در سال ۲۰۰۷

مصر	لبنان	قطر	قبرس	عربستان سعودی	سوریه	ترکیه	بحرین	ایران	امارات متحده عربی
۲۴,۸	۲۲,۱	۱,۵	۴,۱	۱۷,۸	۱۷,۳	۱۷,۱	۴,۱	۲۲,۳	۱۱,۴

منابع و ماخذ:

- نتایج آمارگیری نیروی کارمرکز آمار ایران سال ۱۳۸۴
  - نتایج آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران سال ۱۳۸۵
  - نتایج آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران سال ۱۳۸۶
  - نتایج آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران سال ۱۳۸۷
  - نتایج آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران بهار، تابستان، پاییز و زمستان ۱۳۸۴
  - نتایج آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران بهار، تابستان، پاییز و زمستان ۱۳۸۵
  - نتایج آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران بهار، تابستان، پاییز و زمستان ۱۳۸۶
  - نتایج آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران بهار، تابستان، پاییز و زمستان ۱۳۸۷
  - نتایج آمارگیری نیروی کار مرکز آمار ایران کار بهار و تابستان ۱۳۸۸
  - سیمای بازار کار وزارت کار و امور اجتماعی سال ۱۳۸۴
  - سیمای بازار کار وزارت کار و امور اجتماعی سال ۱۳۸۵
  - سیمای بازار کار وزارت کار و امور اجتماعی سال ۱۳۸۶
  - سیمای بازار کار وزارت کار و امور اجتماعی سال ۱۳۸۷
- گزارش روند اشتغال جهانی برای جوانان

("Global Employment Trends for Youth"- October ۲۰۰۸, International Labour office)

